

Täysistunto

Keskiviikko 22.4.2026 klo 14.00—22.01

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain ja rikoslain 17 luvun 7 b §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 51/2026 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa 45 minuuttia. Jos puhujalistaa ei ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Keskustelu alkaa. Ministeri Rantanen, esittelypuheenvuoro, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.32 **Sisäministeri Mari Rantanen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tällä hallituksen esityksellä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia ja rikoslain 17 luvun 7 b §:ää. Kokonaisuudessa on kyse palautuspolitiikan kiristämisestä, maasta poistamisen tehostamisesta sekä ennakkollisen maahantulokiellon asettamisesta henkilöille, jotka uhkaavat vakavasti Suomen ja suomalaisten turvallisuutta.

Ensinnäkin esityksessä ehdotetaan muutoksia karkottamisen täytäntöönpanoa koskevaan säätelyyn. Tavoitteena on mahdollistaa karkottamispäätösten nykyistä nopeampi täytäntöönpano. Esityksen mukaan karkottamispäätös voitaisiin panna täytäntöön jo 30 päivän kuluttua siitä, kun se on annettu tiedoksi. Näin on mahdollista lyhentää aikaa, jonka ulkomaalainen voi oleskella Suomessa karkottamispäätöksen jälkeen valitusprosessin aikana. Jos päätöksestä valitettaisiin, valitus ei estäisi päätöksen täytäntöönpanoa, mutta hallintotuomioistuimien hakemuksesta kieltää tai keskeyttää päätöksen täytäntöönpanon. Tällä vältetään ylipäänsä tilanteet, joissa henkilö elää pitkään eräänlaisessa välitilassa ilman ratkaisua asemastaan.

Esityksessä tarkoitettu karkottamispäätös tehdään sellaiselle ulkomaalaiselle, joka on oleskellut Suomessa esimerkiksi työ- tai opiskeluperusteisella oleskeluluvalla, mutta lupa on peruutettu tai sitä ei ole jatkettu. Turvapaikanhakijoiden osalta säätely säilyy erillisenä. Ehdotus ei myöskään koskisi rikosperusteisia karkottamisia, sillä heidän kohdallaan karkottamispäätös on jo nyt mahdollista panna nopeammin täytäntöön.

Arvoisa puhemies! Toinen merkittävä uudistus on ennakkollisen maahantulokiellon käyttöönotto. Kyse on merkittävästä turvallisuutta vahvistavasta välineestä. Ennakollisen maahantulokiellon avulla voidaan estää sellaisten henkilöiden pääsy Suomeen ja Schengen-alueelle, jotka muodostavat vakavan uhan yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle tai kansalliselle turvallisuudelle. Kyseeseen voisivat tulla esimerkiksi henkilöt, joiden tiede-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

tään liittyvän vakavaan rikollisuuteen tai terrorismiin. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että viranomaisilla olisi mahdollisuus tehdä päätös maahantulokiellosta jo ennen kuin henkilö pyrkii alueelle. Ennakollisen maahantulokiellon avulla viisumeja ja oleskelulupia myöntävät viranomaiset saisivat tietoonsa seikkoja, jotka estävät maahantulolupien myöntämisen ja joista lupaviranomaisilla ei välttämättä muuten ole tietoa. Tieto välittyisi koko Schengen-alueen tietojärjestelmään, jolloin myös muiden maiden viranomaiset voisivat ottaa sen huomioon. Kysymys on ajankohtainen muissakin EU-jäsenvaltioissa. Usea EU-jäsenvaltio on jo säätänyt mahdollisuudesta määrätä maahantulokielto ennakolta turvallisuutta vaarantaville henkilöille.

Maahantulokiellon määräisi poliisi, käytännössä keskusrikospoliisi, suojelupoliisin, Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen esityksestä tai omasta aloitteestaan. Kielto voitaisiin määrätä enintään 15 vuodeksi tai toistaiseksi, ja se koskisi siis pääsääntöisesti koko Schengen-aluetta. Tämä uudistus vahvistaa Suomen kykyä ennakoita ja torjua turvallisuusuhkia jo ennen niiden toteutumista.

Arvoisa puhemies Esitys sisältää lisäksi useita muita ulkomaalaislain muutoksia koskien maasta poistamista, säilöönottoa, maahantulokiellon määräämistä ja oleskelulupasääntelyä. Säilöönoton enimmäiskeston laskentaa tarkennettaisiin tilanteissa, joissa säilöönotto muodostuu useista eri perusteiden määräytyistä jaksoista. Käytännössä siis säilöönoton enimmäiskesto pitenee. Muutosten taustalla on EU-lainsäädäntö ja EU-tuomioistuimen ratkaisukäytäntö.

Oleskelulupasääntelyä puolestaan täsmennettäisiin siten, että valitusprosessin aikana tehty uusi oleskelulupahakemus johtaisi lähtökohtaisesti automaattisesti hakemuksen hylkäämiseen. Valitusaikaa ei ole tarkoitettu uuden hakemuksen tekemiseen.

Myös maahantulokieltoisääntelyä tarkennettaisiin käytännössä havaittujen tarpeiden perusteella, ja sääntelyä laajennettaisiin koskemaan nykyistä kattavammin erilaisia tilanteita. Esimerkiksi maahantulokiellon määräämismahdollisuus sellaiselle Suomen ulkopuolella oleskelevalle, jonka oleskelulupa peruutetaan ja joka vasta hakee oleskelulupaa Suomesta, laajennettaisiin koskemaan ulkomaalaislakiin liittyviä niin kutsuttuja erillislakeja, kuten tutkija- ja opiskelijalakeja.

Esitys liittyy myös EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen, pakti, täytäntöönpanoon siirtopäätösten eli Dublin-päätösten osalta. — Tästä paktista on sitten seuraava keskustelu. — Nämä ehdotetaan erotettavan käännyttämispäätöksistä. Lisäksi ehdotetaan, että ulkomaalaislakiin lisättäisiin siirtopäätöksiä koskevat toimivaltasäännökset liittyen päätöksen tekemiseen ja täytäntöönpanoon.

Arvoisa puhemies! Rikoslain muutoksella varmistetaan, että maahantulokiellon rikkomista koskeva rangaistussäännös kattaa jatkossa kaikki Suomessa määrätyt maahantulokiellot.

Lopuksi totean, että ehdotettavat muutokset ovat johdonmukaista jatkoa hallituksen toimille, joilla on jo tehostettu maasta poistamista, säilöönottoa ja maahantulokieltojen käyttöä. Kehitys on ollut selvä: maastapoistamispäätösten määrät sekä maasta poistuneiden ja poistettujen määrät ovat kasvaneet merkittävästi viime vuosina. Tämä hallitusohjelman mukainen esitys vahvistaa tätä kehitystä edelleen, ja tavoitteena on järjestelmä, joka on tehokas, toimiva ja kansallista turvallisuutta lisäävä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 12.6.2026, siis samaan aikaan kuin tämä EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkasopimus. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset ministerille. — Otetaan pieni vastauspuheenvuorokierros tässä vaiheessa. Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat käyttää minuutin puheenvuoron, nousemaan seisomaan ja painamaan V-painiketta. — Edustaja Honkasalo.

14.38 **Veronika Honkasalo vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässäkin ulkomaalaislain muutoksessa on jälleen kyse tehostamisesta, joka itse asiassa vaarantaa oikeusturvaa merkittäväällä tavalla. Huomioisin erityisesti lapsen edun ja lasten aseman, joista myös on annettu asiantuntijalausuntoja. Perussuomalaiset yrittävät täällä luoda kuvaa, että esimerkiksi meidän puolue vastustaisi kategorisesti maasta poistamista. Näin ei tietenkään ole, vaan rikosperustaisia karkotuspäätöksiä tehdään nyt ja on tehty tiuhaan tässä viime vuosien aikana, mutta tämä lakiesitys itse asiassa uhkaa lisätä paperittomuutta ja harmaata taloutta ja vahvistaa varjoyhteiskuntaa suomalaisessa yhteiskunnassa. Muun muassa ulkoministeriö on huomauttanut, että esityksessä ei käsitellä lapsen kuulemistarpeeksi vakavalla tavalla, ja kun lapsiasiainvaltuutettu on myös kiinnittänyt tähän huomiota, niin kysyisinkin ministeriltä: miten lapsen edusta tässä lakiesityksessä huolehditaan?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Zyskowicz.

14.39 **Ben Zyskowicz kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kiitos ministeri Rantaselle ja hallitukselle monista hyvistä maahanmuuttoon liittyvistä esityksistä, kuten tästäkin.

Minulla on tässä edessäni synkkä otsikko Iltalehdestä vuosi sitten, ja otsikko kuuluu näin: ”Oulun vanhusraiskaaja raiskasi jälleen.” Valitettavasti tämäkään esitys ei taida tähän tilanteeseen tuoda korjausta. Tällä tilanteella tarkoitan sitä, että esimerkiksi tässä puheena olevassa tapauksessa ulkomaalainen tuomittiin vuonna 20 vanhan naisen raiskauksesta, ja kun hän pääsi ehdonlaiseen tammikuussa 22, niin hän raiskasi uudestaan kesäkuussa 23. Miten on mahdollista, että tämä mies oli kesäkuussa 23 edelleen Suomessa raiskaamassa? Miksei häntä karkotettu välittömästi sen jälkeen, kun hänen rangaistuksensa oli kärsitty? Miksei häntä välittömästi karkotettu?

Tämä on yksi esimerkki tilanteista, joihin tarvitaan vielä parannuksia näiden nyt esitettyjen jälkeenkin. Ehkä hallintovaliokunnassa tähän asiaan saadaan tarkempaa selvyyttä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lehtinen.

14.41 **Rami Lehtinen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Viime vuonna olemme nähneet, miten Suomeen pyritään käytännössä kaikin keinoin tulemaan ja myöskin jäämään, vaikka siihen ei lupaa olisi. Tämä on taas hyvä jatkumo sille, että saadaan näitä säännöksiä tiukennettua, ja ennen kaikkea usko ja luottamus siihen, että suomalainen järjestelmä toimii juuri niin kuin sen pitää toimia. Jos ei ole oikeutta olla maassa, niin silloin maasta poistetaan.

Karkotusten osalta on todettava, että määrä on onneksi jo aikaisempien muutosten myötä merkittävästi lisääntynyt ollen viime vuonna jo 34 prosenttia suurempi kuin edellisenä vuonna. Hyvä näin, suunta on oikein. Mutta karkotusten osalta on ollut huomattavia vaikeuksia verrattuna vaikkapa käännytykseen, joka on huomattavasti suoraviivaisempi tapa poistaa maasta. Tässä pitää todeta se, että vaikka tämä laki ei koske turvapaikanhakijoita,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

mutta jo aikaisemmin tehty muutos siitä, että jos jatkovalituksia ja jatkohakemuksia tekee, niin niissä tapauksissa voidaan myöskin karkotusta rinnastaa käännäyttämiseen, eli pystytään puuttumaan turvapaikkahaun puolella vastaavanlaisiin ongelmatilanteisiin, kuten tässä tapauksessa tulee esiin. Erittäin hyvä muutos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Nikkanen.

14.42 **Saku Nikkanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämän hallituskauten aikana on ulkomaalaislakia muutettu jo noin toistakymmentä kertaa. Siellä on ollut luonnollisesti ihan kannatettavia muutoksia, mutta kun niitä on tuotu näin monessa eri osassa, niin se on tehnyt kyllä kieltämättä tästä kokonaisvaikutusten arvioinnista hieman hankalaa, ja tässäkin esityksessä ikään kuin täydennetään ja korjataan aikaisempiäkin esityksiä.

Itse tähänkin esitykseen: Lähtökohtaisesti me kannatamme kyllä tavoitteita, että maasta karkottamista koskevien päätösten täytäntöönpanoja pyritään sujuvoittamaan. Kannatamme myös lähtökohtaisesti sitä tavoitetta, että ennalta estetään vaarallisten henkilöiden maahantulo kolmansista maista. Eli kyllä tässäkin esityksessä on kannatettavia tavoitteita, mutta niitä huolia oikeusturvasta ja muusta on syytä katsoa huolellisesti myös valiokuntakäsittelyssä läpi. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Honkonen.

14.43 **Petri Honkonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä esityshän on pääosiltaan hyvin kannatettava. Mielestäni on aivan oikein ja tärkeää, että tähän kansalaisten oikeustajua kovasti koettelemaan teemaan, siis tähän, että oikeutta käytetään väärin, nyt puututaan. Siis kyseessä on tämä ilmiö, jossa maastapoistamispäätös on ollut jo täytäntöönpanossa ja sen aikana jätetty uusi hakemus on nyt tämän toimeenpanon estänyt, ja mielestäni on aivan oikein, että tähän nyt puututaan. Oikeuden väärinkäyttöä ei voi sallia. Kannan tässä huolta siitä, että esimerkiksi näiden kuuluisien irakilaiskaksosten, jotka uhkasivat päiden leikkaamisella ja muulla, keissillä, sentyyppistä tilannettahan tämä ilmeisesti ei poista. Se on tietysti EU-oikeudellinen kysymys ja vaikeampi ratkaistavaksi.

Toisekseen sitten huolenaiheena on kyllä tämä hallinto-oikeuksien resurssipula ja se, riittävätkö siellä sitten resurssit tämän uuden kokonaisuuden ratkomiseen.

Mutta noin pääpiirteittäin tämä on oikein hyvä esitys.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hopsu.

14.45 **Inka Hopsu vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nämä muutokset kohdistuvat pääsääntöisesti erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin ihmisiin, joiden suhteen oikeusturvavaatimukset korostuvat. Päätöksenteon kiirehtiminen lisää virheellisten päätösten ja ihmisoikeusloukkausten riskiä. Tämä hallituksen valitsema toimintatapa, jossa näitä maahanmuuton ja ulkomaalaislain kiristyksiä tuodaan aina yksi kerrallaan, johtaa siihen, että tätä kokonaisarviointia ei tehdä ja myös tulkintaa on vaikea tehdä. Yhdenvertaisuusvaltuutettu suositteli, että näistä laeista tehtäisiin kokonaisarviointi, ja tätä olen myös itse aiemmin esittänyt.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

Tästä laista tuomioistuimet totesivat lausuntokierroksella, että esitys lisää niiden työmäärää merkittävästi. Tämä tapahtuu tilanteessa, jossa tuomioistuimet ovat jo valmiiksi ylikuormittuneita ja käsittelyajat ovat venyneet kestäättömän pitkiksi. Tämä on aivan väärä suunta.

Mutta vielä lopuksi haluaisin kysyä ministeriltä tätä konkreettista säilöönoton pitene-misaikaa. Onko niin, että pisin aika pitenee 78 vuorokaudesta yli 160 vuorokauteen?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vigelius.

14.46 **Joakim Vigelius ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Honkasalo, te totesitte, että teidän vastustuksenne näissä maahanmuuttopolitiikan tiukennuksissa ja maastapoistojen kiristämisessä ei olisi kategorista, mutta kyllä kaikki evidenssi näyttää ihan muuta. Siis viime hallituskaudella, kun te olitte Marinin hallituksessa vasemmistoliiton voimin, karkotusten määrä väheni, koko teidän hallituskautenne ajan. Koko hallituskauden ajan edistettiin käytännössä keveämpää politiikkaa. Tehän olitte käytännössä antamassa tukea sille, että laillistetaan täällä laittomasti oleskelevia ihmisiä sen sijaan, että heidät pitäisi karkottaa, kuten normaalin lainsäädännön mukaan kuuluukin. Sen sijaan, kun tällä hallituskaudella ollaan nyt parissa vuodessa saatu karkotusten määrä tuplattua niistä teidän viimeisen vuotenne luvuista ja kun täällä ollaan tehty vielä lainsäädäntömuutoksia, useita sellaisia, sekä luvatta maassa oleskelevien karkotuksiin että toisaalta rikoksiin syyllistyneiden karkotuksiin, te vasemmistoliitossa ja myös te itse, edustaja Honkasalo, olette itse asiassa aika kategorisesti [Puhemies koputtaa] äänestäneet niitä vastaan tässä salissa, painaneet ei-nappia kerta toisensa jälkeen. Joten minua kyllä kiinnostaa, [Puhemies koputtaa] mitkä ovat ne karkotukset, joita te kannatatte.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Honkasalo.

14.47 **Veronika Honkasalo vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niinhän siinä käy, kun ei kuuntele sitä puheenvuoroa, jota kommentoi. Sanoin, että järjestelmä toimii siinä mielessä, että tällä hetkellä vakaviin rikoksiin syyllistyneitä voidaan karkottaa ja poistaa maasta. Tämä on ollut se tilanne tässä jo useamman vuoden ajan, ja näin pitääkin olla, että maasta poistaminen on mahdollista näissä tilanteissa. Tämä on se kanta, jota puolueeni edustaa.

Sen sijaan Orpon hallitus on tuonut tänne eduskuntaan vissiin tähän mennessä 16 eri lakiesitystä, joilla on muutettu meidän ulkomaalaislakia, ja on käytännössä tehnyt ulkomaalaislainsäädännöstä tällä hetkellä erittäin vaikeasti tulkittavaa, niin kuin edustaja Hopsu täällä sanoi. Orpon hallituksen maahanmuuttopolitiikan ideana on nimenomaan se, että tänne ei haluta ihmisiä, ja se, että varsinkin niiden ihmisten, jotka ovat erittäin haavoittuvassa asemassa, asemasta tehdään niin hankalaa kuin mahdollista. Itse olen todella huolissani esimerkiksi siitä, [Puhemies koputtaa] miten lapsen etu toteutuu nyt esimerkiksi tässä kyseisessä lakiesityksessä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Satonen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

14.49 **Arto Satonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hyvä, että tämä lakiesitys, jota itsekkin kannatan, on saanut täällä varsin laajan tuen — edellisestä puhujasta en ole ihan varma, mutta muuten näyttää olevan varsin laaja tuki.

Jos tässä laajemmin tätä asiaa miettii, niin oikeastaan Kari Rajamäki tällä kertaa kehui SDP:n edustajaa ja sanoi aika hyvin, että tässä maahanmuuttopolitiikassa pitää olla hyväsydäminen mutta ei sinisilmäinen. Siinä on minun mielestäni aika olennaisesti kiteytetty tämä asian ydin. Totta kai meidän pitää ennaltaehkäistä potentiaalisesti vaarallisten henkilöiden pääsyä Suomeen. Meillä pitää olla keinot karkottaa täältä ne ihmiset, jotka ovat rikoksiin syyllistyneet. Ja jos ei olla maassa laillisesti, niin sen takiahan meillä on järjestelmät, millä tavalla laillisesti maassa ollaan, jotta voidaan puuttua siihen, jos laittomasti maassa oleskellaan. Jos näin ei voitaisi tehdä, niin eihän tällä ensimmäiselläkään osalla olisi mitään merkitystä.

Eli kyllä tämä on tärkeää, että näitä viedään eteenpäin. Täällä hallituskaudella näissä asioissa on päästy eteenpäin.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rasinkangas.

14.50 **Merja Rasinkangas ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Vuosina 2015 ja 16 turvapaikkahakemusten määrä räjähti EU:ssa, ja kumpanakin vuonna EU:hun tuli yhteensä 1,2 miljoonaa ihmistä hakemaan kansainvälistä suojelua. Läheskään kaikki näistä eivät olleet edes suojelun tarpeessa. Suomeen näinä kahtena vuotena tuli yhteensä yli 35 000 turvapaikanhakijaa. Osa näistä tuli vain chillailemaan ja katselemaan tänne, ja kuinka paljon sieltä tuli sitten muuta porukkaa, jotka tänne eivät muutoinkaan olisi laillisesti saaneet tulla?

Turvattomuus on kasvanut, raiskaukset ja ryöstöt ovat lisääntyneet, ja terrori-iskujen määrä kasvoi. Kuuntelin tuossa edustaja Zyskowiczin puheenvuoroa, missä tämä iäkäs nainen raiskattiin kahdesti, ja hyvin muistan nämä tapahtumat Oulussa, joissa useita nuoria tyttöjä myös raiskattiin. Oli tyrmäystippoja, ja heitä houkuteltiin päihdekoukkuun ja muuhun vastaavaan, ulkomaalaisten turvapaikanhakijoiden toimesta. [Puhemies koputtaa] Tämä on järkyttävää, että täällä vasemmiston laidalta tulee sitä, että puhutaan vain ihmisoikeudesta. Kyllä suomalaisillakin on ihmisoikeus, ja pitää olla. [Puhemies koputtaa] Suomalaiset lapset, nuoret ja iäkkäät ovat ansainneet tämän maan. — Kiitos. [Veronika Honkasalo: Miksi leikkaatte pienituloisilta? — Välihuutoja]

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Aika. — Edustaja Ovaska.

14.51 **Jouni Ovaska kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On harmi, että välillä, kun maahanmuuttopolitiikasta puhutaan, menee sekaisin se, ketkä ovat maahan laillisesti tulleet ja täällä laillisesti oleskelevat tai ketkä ovat laittomasti tulleet ja laittomasti oleskelevat. Kiitän ministeriä, että tämä esitys on nyt annettu eduskuntaan. Keskukselta tukee ehdottomasti sitä, että maasta on poistettava ne henkilöt, jotka eivät tänne kuulu.

Se on meidän linjamme, mutta me haluamme myös huomioida vielä tämän rahoituksen tarpeen: Kun tässä hallituksen esitystä luki, niin siellä on tarpeita kuitenkin — siellä on Maahanmuuttovirastolle, ja siellä on tuomioistuimille, ja varmasti myöskin poliiseille. Miten nyt varmistetaan, että meidän viranomaisilla on ne riittävät resurssit? Tiedän, että tänä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

vuonna te tulette varmasti antamaan vielä lukuisia lisätalousarvioesityksiä, ja niihin täällä esityksessä myöskin viitataan, mutta pystyttekö te varmistamaan, että meidän viranomaiset saavat riittävät resurssit tähän?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Sillanpää.

14.52 **Pia Sillanpää ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meillä on ollut hyvin erikoisia lakeja liittyen maahanmuuttoon, turvapaikkapäätöksiin ja karkotuksiin. Ne ovat perustuneet hyvään uskoon, ja siksi ne eivät ole loppujen lopuksi toimineet kovin hyvin. Tähän asti meillä on ollut tilanteita, joissa henkilö on saanut karkotuspäätöksen mutta välittää päätöksestä ja on sen myötä voinut jäädä Suomeen hyvin pitkäksi ajaksi. Eli syntyy tietynlainen välitila, jossa päätös on tehty mutta sitä ei voida panna täytäntöön.

Surullisenkuluksat esimerkit liittyvät turvapaikkahakemuksiin: Henkilö hakee turvapaikkaa, mutta todetaan, ettei sille ole perustetta, ja hän saa kielteisen päätöksen. Henkilö voi kuitenkin tehdä uuden hakemuksen kielteisestä päätöksestä huolimatta, jos tulee ilmi uusia seikkoja hakemuksen perusteeksi, mitä ensimmäisessä hakemuksessa ei ollut, ja tämän myötä tämä on voinut toistua lukemattomia kertoja.

Jatkossa kun on todettu, ettei henkilöllä ole oikeutta olla Suomessa, hänet täytyy saada mahdollisimman pian maasta pois. Pelisääntöjen pitäisi olla kaikille samat ilman turhia vetkutteluita. Jatkossa karkotuspäätöksiä voidaan panna toimeen nopeammin, ja se on erittäin hyvä asia. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hänninen.

14.54 **Juha Hänninen kok** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Haluan puuttua tuohon, kun vasemmalta reunalta kuului tämän keskustelun alkuvaiheessa tuo paperiton-sana, ja minua edelleenkin harmittaa se, niin kuin harmitti edelliselläkin kerralla: he ovat laittomasti maassa, heillä on paperi, jossa kerrotaan, että pitää poistua Suomesta. Eivät he mitään paperittomia ole, vaan he ovat laittomasti maassa ja heidän pitää lähteä pois.

Mutta mennään tähän varsinaiseen puheenvuoroon. Tämä muutos on ollut välttämätön. Nykykäytännössä karkottamispäätöksen automaattinen lykkäytyminen on johtanut tilanteisiin, joissa laittomasti maassa oleskelevat henkilöt ovat voineet jäädä Suomeen jopa vuosiksi pelkästään prosessin vuoksi. Ääritapauksessa täytäntöönpano kestää pidempään kuin henkilö on koskaan oleskellut Suomessa laillisesti. Tämä heikentää koko järjestelmän uskottavuutta ja ennen kaikkea se luo turvallisuusriskin silloin, kun kyse on rikoksiin syyllistyneistä tai muuten vakavaa vaaraa aiheuttavista henkilöistä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Bergbom.

14.55 **Miko Bergbom ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Toden totta on näin, että nyt vihdoista viimein ollaan saatu lukea uutisista, että palautusten määrät ovat kasvaneet, ollaan saatu tästä maasta rikollisia ulos. Tietysti johtotähtenä näistä hädänalaisista, jotka saatiin ulos, on Milan Jaff. Tästäkin median uutisoinnissa kerrottiin, että muun muassa hallituksen tekemillä uudistuksilla on ollut vaikutusta siihen, että näitä todella saadaan täytäntöön, toimeenpanoon ja lopulta näitä rikollisia ulos maasta. Muistan kuitenkin,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

että näitäkin esityksiä, joita tässä eduskunnassa on käsitelty, vasemmistoliitto on vastustanut, ja näinhän se kyllä valitettavasti on.

Mitä tulee maahanmuuttopolitiikkaan yleisesti, niin tietenkin kannattaa lähteä liikkeelle siitä, että jo ennaltaehkäisevästi rakennetaan niin tiukat lait, että tähän maahan ei tule ihmisiä väärin perustein. Siinä esimerkiksi tämä ennakkollinen maahantulokielto on erinomainen ratkaisu. Jos sitä pystytään laajasti soveltamaan ja laajasti hyödyntämään, niin saadaan estettyä, että tähän maahan tulee lähtökohtaisesti rikollisia ollenkaan. Se on erinomaista. Mitä nopeammin palautukset saadaan täytäntöön toimeenpantua, sitä parempi koko suomalaiselle yhteiskunnalle. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Polvinen.

14.56 Mikko Polvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä on kannatettava esitys. Kiitos ministerille tämän tuomisesta tänne eduskuntaan ja keskusteluun.

Sinänsä tämä maahanmuuttokeskustelu ei välttämättä vaadi kovin suuria tunteita, koska ajan saatossa, kun uusia ilmiöitä tulee, myös lakeja täytyy säätää sen mukaan. Tässä viimeisen kymmenen vuoden aikana, niin kuin aiemmissa puheenvuoroissa on tullut esille, on Suomeen tullut todella paljon maahanmuuttajia, ja se ilmiö vaatii sitten lainsäädäntöä. Tätä lainsäädäntöä ministeri on tänään esitellyt. Vaikka näitä lainsäädäntöesityksiä on tässä tullut useampia, niin se kertoo ajasta, missä elämme, ja laeista, joita me tarvitsemme.

Tässä nostossa, minkä ministeri toi esille välitilasta, minua kiinnostavat juuri sama, minä edustaja Ovaska aikaisemmin toi esille, se, onko meillä riittäviä resursseja, että ne eivät tavallaan jää sinne meidän oikeuslaitoksien välitilaan, vaikka lainsäädäntö on kunnossa. Eli se, että tämä läpimenoaika siitä, kun päätetään, myöskin menee toteutukseen, on yhtä tärkeää kuin lainsäädäntö itsessään, että sitä pystytään toteuttamaan tehokkaasti.

Olen miettinyt sitäkin, olisiko oikeuslaitoksessa hyvä olla tähän erikoistunut oikeuslaitoksen osa, koska meillä näitä päätöksiä tulee niin paljon. [Puhemies: Aika!]

Ajattelin vielä ministeriltä kysyä tästä ennakkollisesta maahanmuuttopolitiikasta: kuinka se Euroopassa laajasti tulee näkyviin?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Seppänen.

14.57 Sara Seppänen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kiitos ministeri Rantaselle jälleen erinomaisesta esityksestä. Perussuomalaisten johdolla korjataan nyt yksi keskeisimmistä suomalaisen maahanmuuttopolitiikan ongelmista. Liian pitkään meillä on ollut tilanne, jossa karkotuspäätöksestä valittaminen on käytännössä tarkoittanut sitä, että täällä laittomasti maassa olevat ovat voineet jäädä Suomeen useiden vuosien ajaksi, ja tämä muuttuu nyt. Jatkossa valitus ei enää automaattisesti estä maasta poistamista, ja se on linjamuutos, erittäin tervetullut.

Arvoisa puhemies! Nyt palautetaan uskottavuutta tähän järjestelmään, karkotuspäätös kun nimenomaan tarkoittaa sitä, että maasta tulee poistua. Toinen keskeinen uudistus on tämä ennakkollisen maahantulokiellon vahvistaminen — erittäin tärkeä. Turvallisuus ei synny pelkästään siitä, että me poistamme ihmisiä maasta, vaan siitä, että estämme näiden ongelmien syntyminen jo alun perinkin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rintamäki.

14.58 **Anne Rintamäki ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Perussuomalaisten maahanmuuttopolitiikka on alkanut vaikuttaa jo hyvin konkreettisesti. Viime vuonna poliisin maasta poistamien ihmisten määrä kasvoi 34 prosentilla vuoden 24 tasoon nähden. Tämän nyt käsillä olevan uudistuksen myötä on odotettavissa yhä enemmän karkotuspäätöksiä, kun niitä voidaan tehdä yhä helpommin — tämä jos mikä on iloinen uutinen. En ymmärrä sitä, miten joskus menneisyydessä näitä lakeja on säädetty, miten vaikeaa tässä maassa on ollut karkottaa ihmistä, jolla ei ole ollut asiallista perustetta olla maassamme. Onneksi tähän on tullut muutos ja kansallinen turvallisuus on laitettu maahanmuuttopolitiikan yhdeksi tärkeimmistä prioriteeteista. Emme voi hyväksyä sitä, että maassamme roikkuu potentiaalisesti vaarallisiakin ihmisiä, koska järjestelmä sen mahdollistaa.

Kiitos ministeri Rantaselle jälleen uuden, erinomaisen esityksen tuomisesta tähän saaliin. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Strandman.

15.00 **Jaana Strandman ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies, kunnioitettu ministeri! Aiemmillä hallituskausilla maahanmuuttopolitiikka ja sen linja on ollut löpö, mikä on osaltaan mahdollistanut sen, että järjestelmän kautta on maahamme päässyt henkilöitä, jotka ovat syyllistyneet rikoksiin tai muodostaneet turvallisuusuhan. Tämä on heikentänyt kansalaisten luottamusta maamme turvallisuuteen. Tämän hallituskauden ja perussuomalaisten esityksillä linjauksien painopiste siirtyy selvästi toiseen suuntaan: karkottamispäätösten täytäntöönpanoa nopeutetaan, muutoksenhaun vaikutusta selkeytetään ja viranomaisten keinovalikoimaa vahvistetaan. Tavoitteena on, että Suomessa oleskelu edellyttää sääntöjen noudattamista ja Suomen lakien ja asetusten kunnioittamista. Suomessa lain ja järjestyksen tulee toteutua.

Kiitän erityisesti ministeri Rantasta tästä esityksestä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Vielä edustaja Immonen, ja sen jälkeen ministeri, mikäli haluaa tässä vaiheessa vastata. — Edustaja Immonen.

15.01 **Tomi Immonen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallitus on saanut säädettyä 16 lakia, joilla tiukennetaan maahanmuuttoa suomalaisten suojelemiseksi. 16 kertaa lakeja on kiristetty, jotta torjutaan haitallista maahanmuuttoa. Tämäkin lakiesitys on yksi niistä tärkeistä ja ajankohtaisista askelista kohti selkeämpää, tehokkaampaa ja turvallisempaa maahanmuuttopolitiikkaa. Erityisen kannatettavaa on se, että maasta poistamista koskevia prosesseja nyt sujuvoitetaan. Edellisen hallituksen perintönä ollaan tilanteessa, että pitkät valitusprosessit ovat viivästyttäneet aivan turhaan päätösten täytäntöönpanoa kohtuuttomasti. Esityksessä löydetään tasapaino: päätöksiä voidaan panna toimeen nopeammin mutta samalla tuomioistuimilla säilyy mahdollisuus keskeyttää täytäntöönpano tarvittaessa. Tämä turvaa oikeusturvan ja lisää järjestelmän uskottavuutta. On myös tärkeää, että esitys huomioi tuon kansallisen turvallisuuden. Mahdollisuus määrätä ennakkollinen maahantulokielto vakavan uhan tilanteessa on perusteltu ja ennalta ehkäisevä keino. Lisäksi tämä ennakkollinen päätöksenteko on erittäin hyvä uudistus myös siksi,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

että silloin tieto leviää tästä päätöksestä myös muualle Schengen-rajoille eikä keinottelu Euroopan eri maiden rajoilla enää onnistu. — Kiitoksia, ministeri Rantanen, jälleen kerran.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Rantanen.

15.02 Sisäministeri Mari Rantanen: Arvoisa puhemies! Kiitän edustajia vilkkaasta keskustelusta.

Aloitan siitä, kun täällä nyt nostettiin esiin se, että hallitus on tuonut paljon maahanmuuton esityksiä. Me olemme tuoneet niitä sen vuoksi, että meillä on ollut selkeä lainsäädäntövelka täällä maahanmuuttopuolella, ja olemme sen vuoksi joutuneet varsin paljon säättämään uutta lainsäädäntöä, jotta saamme sääntöjämme tolkullisemmiksi.

Täällä myös edustaja Honkasalo totesi, että tämä tehostaminen vaarantaa ihmisten oikeusturvan. Näin ei suinkaan ole. Se ei vaaranna ihmisen oikeusturvaa. Pidän pikemminkin vaarantamisena sitä, jos henkilöt pyöriivät meidän järjestelmässä useita vuosia. Kyllä on sekä yksilön, tämän hakijan, ihmisen kannalta että yhteiskunnan kannalta huomattavasti fiksumpaa, että me kykenemme tekemään nämä päätökset ripeästi. Ja aivan selvää on se, että jos henkilöllä ei ole oleskelulupaa Suomeen, niin hänen velvollisuutensa on poistua maasta. Jos hän ei poistu maasta, niin hänet tulee maasta poistaa tehokkaasti. Tämä on se linja, mikä täytyy pitää. Ja sanon kyllä senkin, että ei sellaista maahanmuuttojärjestelmää ole, jossa kaikki saavat jäädä, oli lupaa tai ei. [Veronika Honkasalo: Kukaan ei ole näin esittänyt!] — No, näinhän te annatte ymmärtää, että joka ikinen kielteinen päätös on aina väärä päätös, ja näin ei suinkaan ole. Silloin kun maahanmuuttojärjestelmä toimii, [Hälinää — Puhemies koputtaa] niin joko täytät edellytykset tai et täytä edellytyksiä, ja jos et täytä edellytyksiä, niin maasta pitää poistua tai poistaa. Tämä on se linja, mitä on syytä jatkaa jatkossakin.

Sitten täällä kysyttiin näistä rikoksiin syyllistyneistä. Haluan nyt myös tässä vääristä käsityksistä vasempaan laitaan todeta, kun totesitte, että on jo pitkään voitu poistaa maasta vakaviin rikoksiin syyllistyneitä, että juu, mutta ei niitä, joilla on ollut toissijainen suojeluasema, ja tämä korjattiin tämän hallituksen aikana niin — tämä tuli voimaan viime vuoden alkupuolella, 25 alkupuolella — että nyt voidaan nimenomaisesti ottaa toissijainen suojeluasema pois rikokseen syyllistymisen perusteella, ja tämä puolestaan mahdollistaa karkottamisyrityksen ainakin. No sitten siellä tulevat nämä palautuskieltokysymykset, mutta nyt kun voidaan poistaa tämä suojeluasema, niin silloin me voimme vuoden välein viimeistään katsoa, onko tämän alkuperämaan tilanne muuttunut, ja nämä henkilöt voidaan jossain kohtaa poistaa maasta. [Ben Zyskowiezin välihuuto] Tämä on se tavoite, mikä meillä pitää olla. Ja ajattelen kyllä niin, että tältä osin meidän täytyy... Itse asiassa tätä samaa keskustelua käydään aika monessa Euroopan maassa, että miten me voimme tehokkaammin poistaa sellaiset henkilöt, jotka tekevät rikoksia toisia ihmisiä kohtaan tai aiheuttavat kansallisen turvallisuuden uhan. Kyllä itse ajattelen niin, että nämä tulevat palautuskeskukset voivat olla yksi ratkaisu tässä ja että sinne nimenomaisesti pitäisi ensimmäisenä pyrkiä viemään henkilöitä, jotka ovat vaaraksi toisille ihmisille tai meidän kansalliselle turvallisuudelle.

Täällä kysyttiin myös siitä, minkälaista eurooppalainen maahanmuuttopolitiikka tällä hetkellä on ja minkälaista keskustelua käydään, ja voin todeta, että se on murroksessa. On turha kuvitella, että Euroopan tasolta tulee löysempiä maahanmuuttosääntöjä. Sieltä tulee yhä tiukempaa maahanmuuttolainsäädäntöä, ja hyvä niin. Suomi on oikein tyytyväinen sii-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

hen, sillä itse asiassa hallitusohjelman linjaukset olivat hiukan etupellossa ja etukenossa, koska jos me siinä kohtaa jo totesimme, että prosesseja pitäisi viedä EU:n ulkopuolelle turvallisiin kolmansiin maihin, niin nyt se on jo valtavirtaa Euroopan unionin tasolla, ja siinä mielessä olemme hyvin tyytyväisiä tähän.

Sitten ehkä totean sen, että täällä SDP kannatti nyt tämänkin lain tavoitteita, mutta totean vain, että valitettavasti te ette ole kyllä kannattaneet näitä lakeja vaan äänestäneet näitä vastaan. Toivoisin, että tekin voisitte nyt tulla näille linjoille, joilla saamme tähän maahan tolkkullisia lakeja, [Saku Nikkanen: Me on tehty hyviä parannusehdotuksia!] jotka nimenomaisesti tehostavat näitä prosesseja ja pitävät huolta siitä, että tässä maassa maahanmuuttopolitiikassa säilyy roti ja järjestys: Joko sinulla on edellytykset olla täällä, tai ei ole. Jos on, voit jäädä, jos ei, sinä poistut tai sinut poistetaan. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset ministerille. — Sitten menemme puhujalistaan. — Edustaja Garedeu.

15.07 Kaisa Garedeu ps: Arvoisa puhemies! Suomessa maahanmuuttajan tulee olla joko luvallisesti ja elää maamme lakien mukaan, tai sitten yksinkertaisesti täältä on lähdettävä. Rikolliset poistetaan pikavauhtia. Tästä pitävät huolen perussuomalaisen sisäministeri Rantasen aikaansaamat lakimuutokset.

Tämänkertaisessa hallituksen esityksessä maasta karkottamisia tehostetaan entisestään. Prosessia sujuvoitetaan monin eri tavoin ja esimerkiksi muita kuin turvapaikanhakijoita koskevat karkotukset saa jatkossa panna täytäntöön aiempaa nopeammin. Muutoksenhaku ei enää automaattisesti lykkää karkottamista ja maastapoistamispäätökseen liittyvän valitusprosessin aikana tehty uusi oleskelulupahakemus johtaa jatkossa tämän hakemuksen hylkäämiseen. Maasta poistamiset ovat jo aikaisempien lakimuutosten myötä lisääntyneet merkittävästi.

Vuonna 2025 maasta poistettiin 643 kielteisen päätöksen saanutta turvapaikanhakijaa, mikä on lähes 200 henkilöä enemmän kuin edellisenä vuonna. Poliisin mukaan tämä on näkynyt katujengiläisten tekemien vakavien rikosten vähenemisessä. Hallituksen toimet siis purevat. [Perussuomalaisten ryhmästä: Erinomaista!] Suomen etu on nyt aidosti laitettu sinisilmäisen, vaarallisen ja epäisänmaallisen maailmansyleilyn edelle.

Samalla tässä lakiesityksessä säädetään ennakkollisesta maahantulokiellosta. Eli EU:n ulkopuolelta tuleva henkilö, jonka katsotaan rikostuomioiden ja tiedustelutiedon perusteella aiheuttavan vakavaa uhkaa yleiselle järjestykselle tai kansalliselle turvallisuudelle, voidaan määrätä jo etukäteen pysymään poissa Suomesta eikä hänelle myönnetä oikeutta tulla maahan. Lakimuutoksen myötä päätarkoituksena on torjua terroristien maahanpääsy.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaisten politiikan positiiviset vaikutukset näkyvät siis nyt konkreettisesti poliisin tilastoissa. Mitä kireämpi maahanmuuttopolitiikka ja mitä tehokkaammin karkotusprosessit saadaan toimintaan, sitä turvallisempi maa Suomesta tulee suomalaisille. Juuri tällaista linjaa Suomi tarvitsee jatkossakin. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hänninen.

15.10 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Kiitän myös ministeri Rantasta erinomaisesta esittelystä ja tämän lain valmistelusta. Tämä hallituksen esitys koskee ulkomaalais-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

lain ja rikoslain muutoksia, joiden keskeinen tavoite on vahvistaa yleistä järjestystä ja turvallisuutta. Tämä suunta on oikea.

Ensinnäkin karkottamispäätösten täytäntöönpanoa nopeutetaan siten, että jatkossa karkottamispäätös voidaan panna täytäntöön 30 päivän kuluttua tiedoksisaannista, vaikka päätöksestä olisi valitettu. Valitus ei enää automaattisesti pysäytä täytäntöönpanoa, mutta tuomioistuimella säilyy mahdollisuus keskeyttää se.

Toiseksi tuodaan käytäntöön ennakkollinen maahantulokielto, jonka avulla Suomeen pääsy voidaan estää jo ennalta henkilöiltä, jotka aiheuttavat vakavan uhan yleiselle järjestykselle tai kansalliselle turvallisuudelle, vaikka he oleskelsivatkin Suomen ulkopuolella.

Kolmanneksi estetään maasta poistamisen viivyttäminen uusilla oleskelulupahakemuksilla valitusprosessin aikana. Järjestelmän tarkoituksellinen kiertäminen ei enää ole mahdollista. Näin vahvistamme Suomen turvallisuutta.

Arvoisa puhemies! Tämä muutos on ollut välttämätön. Nykykäytännössä karkottamispäätöksen automaattinen lykkäytyminen on johtanut tilanteisiin, joissa laittomasti maassa oleskelevat henkilöt ovat voineet jäädä Suomeen jopa vuosiksi pelkästään prosessin vuoksi. Ääritapauksissa täytäntöönpano kestää pidempään kuin henkilö on koskaan oleskellut Suomessa laillisesti. Tämä heikentää koko järjestelmän uskottavuutta, ja ennen kaikkea se luo turvallisuusriskin silloin, kun kyse on rikoksiin syyllistyneistä tai muuten vakavaa vaaraa aiheuttavista henkilöistä. Samoin ennakkollisen maahantulokiellon tarve perustuu viranomaisten käytännön havaintoihin. Turvallisuusuuhkiin ei aina voida reagoida vasta rajalla tai vasta rikoksen jälkeen. Joissakin tilanteissa uhka on torjuttava ennalta. On myös tärkeää todeta selkeästi, että nämä muutokset eivät koske ihan kaikkea. Ne eivät koske hädässä Suomelta apua hakevia, maataamme ja sen lakeja kunnioittavia henkilöitä. Siten myös oikeusturva säilyy.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys parantaa turvallisuutta, koska se tekee järjestelmästä toimivan ja uskottavan. Se varmistaa, että vakavia uhkia ei siedetä vain hallinnollisten viiveiden vuoksi ja että viranomaisilla on käytössään ajantasaiset ja ennaltaehkäisevät keinot. Samalla suomalainen oikeusvaltio ei heikkene. Päätökset perustuvat lakiin, yksilölliseen harkintaan ja tuomioistuinten valvontaan. Perus- ja ihmisoikeudet, lapsen etu ja palauttamiskiellon periaate säilyvät. Tahdonkin korostaa, että turvallisuus ei ole oikeusvaltion vastakohta, vaan se on edellytys. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Myönnän vielä tässä vaiheessa edustaja Strandmanille puheenvuoron, ja sen jälkeen joudumme keskeyttämään keskustelun, koska varattu aika on lopussa. — Edustaja Strandman.

15.15 Jaana Strandman ps: Arvoisa rouva puhemies ja kunnioitettu sisäministeri Rantanen! Perussuomalaisen vahtivuorolla maahanmuuttopolitiikkaa on kehitetty entistä johdonmukaisempaan ja kansallista turvallisuutta painottavaan suuntaan. Järjestelmän on toimittava selkeästi, ennakoitavasti, ja viranomaisille on turvattava riittävät välineet tilanteisiin, joissa maassa oleskelun edellytykset eivät täyty. Keskeinen kokonaisuus koskee maasta poistamisen ja karkottamisen menettelyjen sujuvoittamista. Esityksellä täsmennetään sääntelyä erityisesti rikoksiin syyllistyneiden ja turvallisuusuuhkaa aiheuttavien henkilöiden osalta. Tarkoituksena on vähentää tulkinnanvaraa ja varmistaa, että päätöksenteko perustuu yhtenäisiin ja selkeisiin kriteereihin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

Arvoisa rouva puhemies! Jos Suomessa oleskelee ja toimii lainvastaisesti tai toistuvasti rikkoo yhteiskunnan sääntöjä, seurauksena on maasta poistaminen. Järjestelmän on oltava sellainen, että siihen voi luottaa ja että säännöillä on myös käytännön merkitys. Samalla pyritään nopeuttamaan täytäntöönpanoa tilanteissa, joissa maastapoistamispäätös on tehty. Hallinnollisten vaiheiden pitkittyminen on johtanut siihen, että osa päätöksistä jää pitkäksi aikaa odottavaan tilaan, mikä heikentää järjestelmän toimivuutta.

Arvoisa rouva puhemies! Suomi on myös yhdenmukaistamassa sääntelyä EU-tason kehityksen kanssa, jossa maahanmuuton hallintaa ja palautusjärjestelmiä uudistetaan useissa jäsenmaissa. Painopiste on siirtymässä aiempaa selkeämpään ja toimeenpanokeskeisempään suuntaan. Aiemmin järjestelmässä on korostunut varovaisuus ja tapauskohtainen harkinta, mikä on osin pidentänyt prosesseja ja lisännyt epävarmuutta päätösten toimeenpanossa. Nyt tavoitteena on vahvistaa järjestelmän ennakoitavuutta ja toimivuutta.

Maasta poistamisten määrä on viime vuosina kasvanut, mutta edelleen on tilanteita, joissa vakaviin rikoksiin syyllistyneiden tai turvallisuushkaa aiheuttavien henkilöiden poistaminen maasta ei toteudu riittävän tehokkaasti. Näihin tilanteisiin tarvitaan nyt selkeämpiä ja vaikuttavampia ratkaisuja. Tavoitteena on kokonaisuus, jossa päätösten toimeenpano on tehokasta, viranomaisten toimivalta selkeää ja järjestelmä kestää myös vaikeimmat tapaukset.

Edellisen hallituksen löperö maahanmuuttolinja avasi Suomen portit myös rikollisille maahanmuuttajille. Nykyhallitus sisäministeri Rantasen johdolla laittoi portin kiinni ja poistaa maasta ne, jotka täällä eivät osaa käyttäytyä. Tässä maassa ei ole tilaa milanjaffeille. Suomen ykkösasia on turvata suomalaisten turvallisuus. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa muiden asiakohtien jälkeen.

Asian käsittely keskeytettiin kello 15.18.

Asian käsittelyä jatkettiin kello 20.31.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan 3 käsittelyä. — Sieltä jatkuvat puheenvuorot. Edustaja Rasinkangas, olkaa hyvä.

20.31 **Merja Rasinkangas ps:** Arvoisa rouva puhemies! Suomi on odottanut tätä muutosta jo aivan liian pitkään. Meillä on vuosien ajan katsottu sivusta löperöä maahanmuuttopolitiikkaa, jonka seuraukset näkyvät nyt kaikkialla. Rikollisuus on kasvanut, turvattomuus on lisääntynyt, ja veronmaksajien rahat valuvat hallitsemattomasti erilaisiin maahanmuuttajien palveluihin ja sosiaalietuuksiin. Pelkästään vieraskielisten eri sosiaalietuuksiin menee yli kaksi miljardia euroa vuosittain. Tähän päälle vielä kotouttamiseen menevät miljoonat. Samalla maahanmuuttajien työttömyysaste on hälyttävän korkea, yli puolet korkeampi kuin suomalaisilla. Suomessa on jo miltei satatuhatta ulkomaalaista työtöntä.

Tässä taloudellisessa tilanteessa Suomella ei yksinkertaisesti ole varaa jatkaa näin. Siksi tämäkin maahanmuuttopolitiikkaa kiristävä esitys on enemmän kuin tervetullut.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä helpotetaan maasta poistamista. Maasta poistamista on käytännössä jarrutettu loputtomilla valituksilla ja uusilla hakemuksilla. Ei ole ollut mitään järkeä siinä, että karkottamispäätös jää vuosikausiksi roikkumaan, vaikka henkilöltä puuttuu oikeus oleskella maassa. Nyt tähän tulee muutos. Karkottamispäätökset voidaan jatkossa panna täytäntöön nopeasti, 30 päivän kuluessa, eikä valitus enää automaattisesti pysäytä prosessia. Jos olet Suomessa ilman laillista oikeutta, tulee lähtö kotimaahan, kuten pitääkin.

Lisäksi tässä esityksessä tukitaan yksi räikeä aukko. Nykyisin on mahdollista jättää valitusprosessin aikana uusi oleskelulupahakemus vain pitkittämistarkoituksessa. Jatkossa tällaiset hakemukset lähtökohtaisesti hylätään. Suomen järjestelmää ei pidä voida käyttää hyväksi loputtomiin. Suomen poliisi poisti maasta ihmisiä viime vuonna selvästi enemmän, peräti 34 prosenttia enemmän, kuin edellisvuonna 2024 johtuen järjestäytyneen rikollisuuden ja katujengien tehostetusta torjunnasta.

Arvoisa puhemies! On myös erittäin tärkeää, että lainsäädäntöä selkeytetään suhteessa EU-säätelyyn ja että prosesseista tehdään yksinkertaisempia ja tehokkaampia. Erityisen kannatettava on myös mahdollisuus määrätä ennakkollinen maahanmuuttokielto henkilöille, jotka muodostavat vakavan uhan yleiselle järjestykselle tai kansalliselle turvallisuudelle. Tämä on juuri sitä ennalta ehkäisevää maahanmuuttopolitiikkaa, jota Suomen olisi pitänyt harjoittaa jo kauan sitten. Meidän ei pidä odottaa ongelmien jatkumista Ruotsin tapaan vaan estää ne viimeistään nyt.

Arvoisa puhemies! Suomen turvallisuus ja talous eivät kestä maahanmuuton aiheuttamia kustannuksia, ja siksi onkin hyvä, että tällä kaudella on saatu lukuisia Suomen ja suomalaisten turvallisuutta vahvistavia maahanmuuttoesityksiä läpi eduskunnassa perussuomalaisen sisäministeri Rantasen johdolla. Kiitos ministerille hyvästä valmistelusta. Kannatan ehdottomasti tätä esitystä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Honkasalo poissa. — Edustaja Ronkainen paikalla, olkaa hyvä.

20.35 Jari Ronkainen ps: Arvoisa puhemies! Suomessa maahanmuuttoa koskeva sääntely perustuu siihen, että oleskelu maassa on laillista ja viranomaisten päätökset pannaan täytäntöön. Järjestelmän on oltava selkeä ja uskottava. Jos henkilöllä ei ole oikeutta oleskella maassa, myös maasta poistamisen on toteuduttava mutkitta. Valitettavasti nykyinen järjestelmä ei kuitenkaan kaikilta osin ole toiminut tämän suhteen riittävän tehokkaasti. Tänäään käsittelyssämme oleva hallituksen esitys koskee ulkomaalaislain ja rikoslain muuttamista. Esityksen ydin on selkeä: maasta poistamista koskevaa sääntelyä selkeytetään ja täytäntöönpanoa nopeutetaan, jotta tehdyt päätökset toteutuvat nykyistä tehokkaammin.

Arvoisa puhemies! Nykytilanteessa ongelmaksi on muodostunut erityisesti se, että maasta karkottamista koskevien päätösten täytäntöönpano on voinut viivästyä pitkään muutoksenhaun vuoksi. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että vaikka päätös poistamisesta on tehty, henkilö on voinut jäädä maahan odottamaan oikeusprosessin päättymistä. Tässä esityksessä tähän epäkohtaan puututaan. Jatkossa karkottamispäätös voidaan panna täytäntöön jo 30 päivän kuluttua tiedoksisaannista eikä pelkkä valitus automaattisesti estä täytäntöönpanoa. Tuomioistuimien voi kuitenkin tarvittaessa keskeyttää täytäntöönpanon. Tämä on keskeinen muutos. Järjestelmässä säilyy oikeusturva, mutta samalla varmistetaan, ettei muutoksenhaku itsessään muodostu keinoksi viivyttää maasta poistamista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

Toinen käytännön ongelma on liittynyt siihen, että maasta poistamista on voitu viivyttaa tekemällä uusia oleskelulupahakemuksia kesken prosessin. Tämä on johtanut tilanteisiin, jossa samaa asiaa on käsitelty useaan kertaan ilman, että lopputulos muuttuu. Esityksessä tätä täsmennetään siten, että uusi hakemus ei lähtökohtaisesti estä maasta poistamista, vaan se voidaan hylätä, jos se ei tuo asiaan olennaista uutta tietoa.

Lisäksi sääntelyä selkeytetään laajemmin, eri menettelyjen välistä rajanvetoa täsmennetään ja päällekkäisiä käytäntöjä poistetaan, jotta kokonaisuus on viranomaisille selkeämpi ja johdonmukaisempi.

Esitykseen sisältyy myös uusi mahdollisuus määrätä ennakkollinen maahantulokielto henkilölle, joka ei vielä ole Suomessa, mutta jonka voidaan arvioida muodostavan vakavan uhan yleiselle järjestykselle tai kansalliselle turvallisuudelle. Tämä on loistava uutinen ja tarkoittaa käytännössä sitä, että kaikkein vakavimpiin turvallisuusuuhkiin voidaan puuttua jo ennen kuin henkilö saapuu maahan.

Arvoisa puhemies! Kun tarkastellaan maahanmuuttopolitiikkaa laajemmin, keskeinen kysymys on se, toimiiko koko järjestelmä tehokkaasti. Lainsäädännön on oltava sellainen, että päätökset ovat selkeitä, menettelyt ovat johdonmukaisia ja lopputulos on ennakoitava. Jos maasta poistamista koskevat säädökset eivät toteudu ajallaan, heikkenee koko järjestelmän uskottavuus. Tämä esitys vahvistaa sitä peruslähtökohtaa, että päätöksillä on merkitys ja että ne myös pannaan suunnitellusti täytäntöön. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius.

20.39 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Lähetekeskustelu jäi kesken, joten vastaan siellä pidettyyn aiempaan puheenvuoroon:

Edustaja Honkasalo täällä totesi, että tulisi olla mahdollista, ja sen tulee olla mahdollista, että rikollinen voidaan karkottaa, mutta tässä on ongelma — tässä on se ongelma. Sen ei tule olla ”voidaan”, ja sen ei tule olla vain mahdollista, vaan sen tulisi olla useimmiten nimenomaan lähtökohta, ja kaikista vakavimmissa rikoksissahan sen tulisi olla automaatio, että henkilö karkotetaan. Annan esimerkin: Kun meillä tehdään näitä karkotusesityksiä, jotka sitten käsitellään ja katsotaan, karkotetaanko vai eikö karkoteta, niin ihan tuossa pari vuotta sitten rikoksiin syyllistyneistä, jotka esitettiin karkotettaviksi, ulkomaalaisia rikollisia Suomessa, 46 prosenttia sai päätöksen, että ei karkoteta — 46:ta prosenttia, joilla kriteeristö olisi sinänsä täyttynyt, että voidaan karkottaa, ei karkotettu maasta. Nämä olivat synkempiä lukuja, mitä löysin tästä viimeisen kymmenen vuoden ajalta, miten meillä ikään kuin leväperäisesti tulkitaan rikollisen eduksi meidän lainsäädäntöä ja myös lainsäätäjän tarkoitusta siinä taustalla. Juuri tämän takia pitäisi olla rehellinen, kansanedustajienkin tässä salissa, ja ymmärtää se, että jos me emme aja tiukempaa lainsäädäntöä ja jos me emme myös vaadi meidän viranomaisia tulkitsemaan pykälää tiukemmin, niin sitten ongelmaksi muodostuu se, että me hyväksymme rikollisten täällä olemisen ja sen, että heitä ei tästä maasta karkoteta.

Kun katson esimerkiksi juuri sitä jälkeä, mitä vaikkapa Veronika Honkasalo on täällä eduskunnassa saanut aikaan tällä kaudella, siis äänestänyt liki jokaista hallituksen maahanmuuttopolitiikan tiukennusta ja karkotuksia tehostavaa lainsäädäntöä vastaan, niin minun on vaikea uskoa, että hän tosiasiallisesti edes haluaa näistä rikollisista eroon. Sitä on vaikea uskoa, koska mikään toiminta tässä talossa ei viittaa siihen, että pyrittäisiin edistämään näiden ihmisten palauttamista takaisin kotimaihinsa. Juuri tällaisten ajatusten ja toiminta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

tapojen muuttamiseksi perussuomalaiset on ajanut nyt läpi ennätysellisen määrän tiukennuksia, joilla pidetään huolta siitä, että Suomeen tulevat ihmiset työllistyvät, tulevat omillaan toimeen ja elävät maassa maan tavalla ja rikoksettomasti. Se ei ole liikaa vaadittu. Se ei ole sitä ulkomaalaisvihamielisyyttä, mistä edustaja Honkasalo monesti puhuu, vaan ne ovat aivan tervejärkisiä vaatimuksia kenelle tahansa maahanmuuttajalle, joka Suomeen pyrkii tai vaikkapa Euroopan alueellekin pyrkisi, ja meillä on lupa sitä myös tulijoilta edellyttää.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Seppänen poissa. — Edustaja Polvinen.

20.42 Mikko Polvinen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä lainsäädäntö, kuten maahanmuuttoa kiristävät lainsäädäntöesitykset tällä kaudella, kertoo tästä ajasta, että meillä on haasteita maahanmuuton kanssa, ja kertoo siitä, että tässä on kymmenen vuotta maahanmuuttoa tapahtunut mutta lainsäädäntö ei ole pysynyt perässä, ja nyt tätä hallitus mielestäni hyvin urakoi eteenpäin, että lainsäädäntö saadaan päivitettyä, tämä lainsäädäntövelka saadaan korjattua ja näihin lieveilmiöihin, joita maahanmuutosta on aiheutunut, pureudutaan ja estetään tämä Ruotsin tie, mitä varmasti useat suomalaiset haluavat myöskin välttää.

Tässä laissa on hyvä myös ennalta ehkäisevä osuus. Monesti korjataan seurauksia, ja itse asia jää hoitamatta, mutta pidän tässä erityisen hyvänä tätä edustaja Ronkaisenkin aikaisemmin tuomaa ennakkollista maahanmuuttokieltoa, jossa vakavaa kansallista uhkaa, vakavaa rikollisuutta ja terrorismia voidaan välttää. Tänään ministeriltä kysyin, mutta en aivan saanut täyttä vastausta siihen, kuinka laajasti Euroopassa tätä ennakkollista maahantulokieltoa voidaan yhdessä suorittaa ja kuinka näitä rekistereitä voidaan vaihtaa, niin että yleensäkin sitten näitä, joilta Suomessa ennakkollisesti maahanmuutto kielletään, voidaan välttää koko Eurooppaan saapumasta.

Tämä haaste on toki se, että kun tällaista lainsäädäntöä tehdään paksu nippu ja sitten myös oikeuslaitokseen tulee paljon näitä käsiteltäväksi, niin myöskin sitten resurssien täytyy olla sen mukaiset, eli että saadaan poistettua maasta ja ettei jää siihen välitilaan. Tuossa maakunnassa käydessä kun kuulee, että vuodeosastoja joudutaan lakkauttamaan ja viimeisiä resursseja puristellaan, niin meillä sitten tällaisessa välitilassa on tällaisia henkilöitä, jotka itsestään selvästi pitäisi poistaa maasta. Mielestäni edustaja Vigeliuksen nosto tuosta 46 prosentista näistä karkotuskriteerit saaneista, joita ei ole karkotettu, kertoo siitä, että paljon on vielä tehostettavaa, että maakunnan mummoralliin ei jouduttaisi näitten vuodeosastojen lakkauttamisen osalta vaan pystyttäisiin käyttämään ne rahat, mitkä nyt menevät näihin välitilassa pidettäviin, oikeisiin asioihin tässä maassa, ja sitä varmasti suomalaiset itsekin priorisoivat.

Uskon, että tässä mennään oikeaan suuntaan ja lopulta päästään siihen tilanteeseen, että meillä nämä rekisterit ja jonot ja käsittelyruuhkat on käyty läpi. Onhan se selvää, että tässä maassa laittomasti olevat täytyy saada pois, eikä niin kuin edustaja Honkasalo vaikuttaa, että niitä täällä sitten enemmän tai vähemmän pyöritellään juuri siellä välitilassa, mikä on muuten muodostunut tietynlaiseksi ikiliikkujaksi, koska niitä uusia hakemuksia tehdään. Tämä Milan Jaffin tapaus, mikä oli, osoitti kyllä, että täällä maassa pyritään olemaan myöskin siten, ettei sinisilmäisesti tarvitse meidän ajatella, että jokainen olisi täällä hyvin aikein, vaan hän käytti hyvinkin räikeästi tätä tilaisuutta hyväksi osoittaa tälle kansalle,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

kuinka meidän lainsäädäntö on ollut perässä. Hyvä, että näitä esityksiä nyt tulee, niin että päästään näistä asioista päättämään.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lehtinen.

20.46 **Rami Lehtinen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Kun täällä edustaja Polvinen puhui Milan Jaffista, niin pitää tässä kohtaa muistuttaa siitä, mikä lehtitiedoissakin on ollut, että ilman tämän hallituksen tekemiä muutoksia Milan Jaffin poistaminen maasta todennäköisesti ei olisi onnistunut.

Mitä tulee resursseihin tällä hetkellä maasta poistamisen osalta, niin se ei ymmärtääkseni ole suurin ongelma. Poliisi on kyllä halukas poistamaan, jos vain on mahdollista lainsäädännön puitteissa poistaa, ennen kaikkea ne henkilöt, jotka vakavasti vaarantavat sisäistä turvallisuutta tai kansallista turvallisuutta, ja juuri nämä henkilöt, jotka rikoksiin syyllistyvät, ovat ne, jotka ensi tilassa pitäisi saada maasta pois, mutta yhtä lailla kaikki ne, jotka eivät lakeja noudata. Ymmärtääkseni keskustankin tahtotila on ollut se, että maahanmuuton pitää perustua lakien noudattamiseen, ja toivon, että te tämän jaatte myöskin meidän kanssa. Näin ei aikaisemmin ole ollut, mutta toivottavasti tästä eteenpäin on.

Suomessa on perinteisesti noudatettu oikeusperustaista varovaisuutta, kun ulkomaalaisen Suomessa oleskelun jatkamista on arvioitu muun muassa rikostapauksissa, kuten aikaisemmin ollaan kuultu. Tällä hallituksen esityksellä painopiste siirtyy enemmän siihen, että Suomessa oleskelun ehtojen noudattamista, turvallisuutta ja maahanmuuttojärjestelmän toimivuutta korostetaan, sen sijaan että oltaisiin hyvin hienotunteisia. Eli halutaan vastuuta myöskin tänne maahan tulijoille siitä, että he noudattavat Suomen sääntöjä.

Muutama sana vielä tästä ennakkollisesta maahantulokiellosta: Jos miettii sitä nykyistä tilannetta, että tiedetään jo ennalta ja ollaan saatu vihjetietoa siitä, että Suomeen on tulossa henkilö, joka vakavasti vaarantaa meidän turvallisuutta, niin nykytila oikeasti on ollut se, että päästetään se maahan ja aloitetaan tämä rumba ja mylly, jossa sitten useita vuosia pyritään poistamaan se sama henkilö, jonka maahantuleminen olisi voitu estää alkuvaiheessa. Nyt tämä järjestelmä luodaan niin. On jopa järjetöntä ajatella, miksi meillä on ollut aikaisemmin tällainen järjestelmä, joka ei voinut mahdollistaa tätä, ja kun tämä tuodaan vielä koko EU:n tasolle, niin on kyllä kerrassaan erinomainen muutos nykytilanteeseen.

Tämäkin laki korostaa sitä ministeri Rantasen useamman kertaa toteamaa lausetta, että jos on luvatta maassa, niin maasta joko poistuu tai maasta poistetaan, ja mitään muita vaihtoehtoja ei pidä ollakaan.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Edustaja Polvinen, olkaa hyvä, minuutti.

20.48 **Mikko Polvinen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Lehtinen mainitsi nimeni tuossa. — Oliko kyse siitä, että epäiltäisiin sitä, ettenkö olisi tämän lainsäädännön kannalla? Kyllä olen, ja totta on, että jos näitä korjaavia lainsäädäntöjä ei tehdä, niin tämä maa ei tästä selviä. Meidän on saatava tämä prosessi nyt kuntoon, ja tätä lainsäädännöllä nyt edistetään. En ole ollut vastustamassa yhtään maahanmuuttokriittistä tai kiristävää lakia tässä salissa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Keskusta on!]

Haluan vain korostaa sitä, että ne resurssit nyt kuntoon sen poistamisen osalta, niin että näitä välitiloja ei sitten synny, missä pyöritään tai odotellaan käsittelyä siitä, milloin maas-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

ta pois, vaan nyt resurssit kuntoon ja laitetaan täältä välitilat tyhjäksi ja käytetään ne rahat sitten tuonne maakuntien hoivapalveluihin mieluummin.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Sillanpää.

20.49 **Pia Sillanpää ps:** Arvoisa puhemies! Meidän ei pidä mahdollistaa tai ylläpitää tilannetta, jossa laittomasti maassa olevat ihmiset voivat oleskella Suomessa päivistä, kuu-kausista tai vuosista toiseen. [Miko Bergbom: Kaikki ulos!] Kuulemme varmasti tämän päivän puheissa, niin kuin on kuultukin, vasemmalta laidalta kommentteja siitä, miten yksikään ihminen ei ole laitton ja miten tämä hallituksen esitys olisi muka jollain tavalla kylmä. Olen samaa mieltä siitä, ettei yksikään ihminen ole laitton, mutta ihminen voi olla laittonasti maassa, jolloin hänellä ei ole perusteita jäädä oleskelemaan tänne, ja sellaiset ihmiset täytyy lähettää mahdollisimman nopeasti omaan kotimaahansa oleskelemaan.

Arvoisa puhemies! Meillä on ollut hyvin erikoisia lakeja liittyen maahanmuuttoon, turvapaikkapäätöksiin ja karkotuksiin. Ne ovat perustuneet hyvään uskoon, ja siksi ne eivät ole loppujen lopuksi toimineet kovin hyvin. Tähän asti meillä on ollut tilanteita, joissa henkilö on saanut karkotuspäätöksen mutta valittaa päätöksestä ja on sen myötä voinut jäädä Suomeen hyvin pitkiksikin ajoiksi, eli syntyy tietynlainen välitila, jossa päätös on tehty mutta sitä ei voida panna täytäntöön.

Surullisenkuuluisat esimerkit liittyvät turvapaikkahakemuksiin: Henkilö hakee turvapaikkaa, mutta todetaan, ettei sille ole perustetta, ja hän saa kielteisen päätöksen. Henkilö voi kuitenkin tehdä uuden hakemuksen kielteisestä päätöksestä huolimatta, jos tulee ilmi uusia seikkoja hakemuksen perusteeksi, mitä ensimmäisessä hakemuksessa ei ollut. Sitten henkilö muistaakin seuraavalla kerralla olevansa kristitty, jota vainottaisiin islamilaisessa kotimaassa, jos hänet palautettaisiin sinne. Jos tulee uusi kielteinen päätös, seuraavassa hakemuksessa muistetaan, että onkin homo, minkä vuoksi tarvitsee turvapaikan. Huonomuistisuuden vuoksi uusia hakemuksia tehdään milloin milläkin perusteella, miksi pitäisi saada jäädä Suomeen. Tämän koko ajan yhteiskunnan resursseja tuhataan ja veronmaksajien rahat vedetään suoraan sanottuna vessasta alas.

Arvoisa puhemies! Jatkossa kun on todettu, ettei henkilöllä ole oikeutta olla Suomessa, hänet täytyy saada mahdollisimman pian maasta pois. Pelisääntöjen pitäisi olla kaikille samat ilman turhia vetkutteluja. Jatkossa karkotuspäätöksiä voidaan panna toimeen nopeammin. Jos karkotuspäätös tehdään, sitä ei voi lykätä loputtomiin valitusten vuoksi. Jos tuomioistuin toteaa, että karkotuksen keskeytykselle on perusteet, silloin se voidaan keskeyttää, mutta muuten järjestelmä ei enää jumitu siihen, että päätöksestä valitetaan loputtomiin. Päätöksillä pitää olla merkitys ja seuraukset, ja niiden pitää olla samat kaikille.

Lisäksi tässä esityksessä huomioidaan turvallisuus entistä paremmin. Viranomaisille annetaan mahdollisuus määrätä maahantulokielto jo ennakkoon sellaisissa tilanteissa, joissa on perusteltu syy epäillä henkilön aiheuttavan uhkaa yleiselle järjestykselle tai kansalliselle turvallisuudelle. Eli ongelmiin pyritään puuttumaan ennen kuin mitään tapahtuu, jos meillä on sellaiset riskit tiedossa. Olennaista on myös se, että meillä on yhtenäinen linja näissä asioissa muun Euroopan kanssa. EU:ssa maahanmuuttopolitiikka kiristyy, ja tämä esitys vie Suomea samaan suuntaan, kuten pitääkin. Vuosikausien löysän maahanmuuttopolitiikan jälkeen me tarvitsemme hallitumpaa, selkeämpää ja ennen kaikkea parempaa lainsäädäntöä maahanmuuton ja turvapaikkaprosessien osalta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

Arvoisa puhemies! Tämä esitys ei korjaa kaikkia olemassa olevia haasteita, mutta on tärkeää, että tunnistamme ne ongelmat, mitä meillä vielä on turvapaikkaprosesseihin liittyen. Kaikkia maahantulijoita ei voida palauttaa, vaikka siihen olisi perusteet, esimerkiksi palautuskieltojen vuoksi. Siihen joudumme pohtimaan ratkaisuja yhdessä muiden maiden kanssa, mutta nyt meidän täytyy tehdä ne parannukset, joihin meillä on mahdollisuus. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hopsu poissa... — Ai on, anteeksi, en huomannut, kun olitte siellä. Elikkä edustaja Hopsu tulee tänne puhujaitioon. Olkaa hyvä

20.53 Inka Hopsu vihr: Kiitos, arvoisa puhemies! Esitys sisältää muutoksia, joilla pyritään tehostamaan maasta poistamista, rajoittamaan muutoksenhaun vaikutuksia täytäntöönpanoon ja ehkäisemään niin kutsuttua laitonta oleskelua. Lisäksi esitetään muutoksia säilöönottoon ja siihen liittyvään menettelyyn sekä ennakkollisen maahantulokiellon määrittämisen mahdollistamista myös henkilölle, joka ei oleskele sillä hetkellä Suomessa. Jatkoksa muutoksenhaku karkottamispäätökseen ei lykkäisi automaattisesti päätöksen täytäntöönpanoa siihen asti kunnes tuomioistuin ratkaisee valituksen. [Miko Bergbom: Loistavaa!] Karkottamispäätökset voitaisiin panna täytäntöön 30 päivän kuluttua tiedoksisaannista eli valitusajan päättymisen jälkeen. [Miko Bergbom: Loistavaa!] Jos päätöksistä valitettaisiin, valitus ei estäisi päätöksen täytäntöönpanoa, mutta hallintotuomioistuin voisi hakemuksesta kieltää tai keskeyttää päätöksen täytäntöönpanon. Kun tämä lausuntoluonnos oli esillä, niin tästä tuomioistuimet ottivat kantaa, että tämä tulee lisäämään hyvin paljon heidän kuormaansa. Maastapoistamispäätökseen liittyvän valitusprosessin aikana tehty uusi oleskelulupahakemus johtaisi lähtökohtaisesti hakemuksen hylkäämiseen riippumatta siitä, millä perusteilla tai missä tilanteessa uusi hakemus tehtäisiin. [Miko Bergbom: Hyvä!]

Painopiste on tässä laissa maasta poistamisen nopeuttamisessa ja muutoksenhaun vaikutusten rajaamisessa. Tämä siirtää sääntelyn tasapainoa tehokkuusnäkökulman suuntaan tavalla, joka voi merkittävästi heikentää yksilön oikeusturvaa. [Miko Bergbom: Hyvä!] Muutokset kohdistuvat pääsääntöisesti erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin ihmisiin, joiden suhteen oikeusturvan vaatimukset korostuvat. Päätöksenteon kiirehtiminen lisää virheellisten päätösten ja ihmisoikeusloukkausten riskiä. Oikeussuojakeinojen tosiasiallinen toimivuus voi vaarantua, jos henkilö poistetaan maasta ennen tuomioistuimen ratkaisua. Vaikka tuomioistuimella säilyy mahdollisuus kieltää täytäntöönpano, on vastuu täytäntöönpanokiellon hakemisesta yksilöllä. On kyseenalaista, turvaako esitetty malli riittäväällä tavalla oikeuden tehokkaisuuteen oikeussuojakeinoihin käytännössä. Kun täytäntöönpanoa nopeutetaan, korostuu riski siitä, että palauttamiskiellon arviointi jää puutteelliseksi tai tapahtuu kiireessä. Tässä toisessa esityksessä, joka tänään on salissa käsittelyssä, myös oikeusapua heikennetään, mikä entisestään lisää riskejä sen suhteen, että päädytään virheellisiin päätöksiin.

Täytäntöönpanon nopeuttaminen voi käytännössä kaventaa myös mahdollisuuksia varmistaa lapsen edun ensisijaisuus kaikissa karkotustilanteissa. Tämä lapsen edun huomioiminen on sellainen, jonka tämä maahanmuuttopakti erityisen hyvin mahdollistaisi ja oikeastaan sitä edellyttää, ja myöskään tässä ei Suomi eikä hallitus ole tarttunut niihin mahdollisuuksiin, joita pakti tarjoaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Bergbom.

20.57 **Miko Bergbom ps:** Arvoisa herra puhemies! Säännönmukaisesti...

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: En ole vielä vaihtanut sukupuolta. Enkä aio vaihtaakaan.

Rouva puhemies! Pahoittelen suuresti. Se on hyvä näin, vaikka laki sen toki mahdollistaa, mutta rouva puhemies, pahoittelen. — Säännönmukaisesti kun tähän saliin tuodaan järkeviä maahanmuuttopolitiikan kiristyksiä ja uudistuksia, joilla pyritään vahvistamaan sitä, että Suomi säilyisi turvallisena yhteiskuntana ja että tähän maahan ei tulisi sekopäitä lisää ja jos tähän maahan on tullut sekopäitä, niitä saataisiin karkotettua tästä maasta eli heitettyä laittomasti maassa olevat ulos — koska perussuomalaisten lähtökohtainen ajatus maahanmuuttopolitiikalle on se, että Suomi ei ole koko maailman sosiaalitoimisto, ei Kansaneläkelaitos eikä mikään Takuusäitiö, jonka tehtävänä on auttaa joka ikistä maailman hädänalaista ja hädänalaiseksi tekeytyvää — niin joka kerta vihreät ja vasemmistoliitto hiljaisella yhteistyöllä lähestulkoon aina sosiaalidemokraattien kanssa vastustavat näitä järkkiristyksiä ja järkiesityksiä, joilla maahanmuuttopolitiikkaa parannetaan. Olen sydämeni pohjasta pyrkinyt tutustumaan ja pohtimaan, mistä tämä johtuu, enkä vieläkään ole saanut siitä käsitystä. Eivätkö silmät ole auenneet vihreiden ja vasemmiston harjoittaman maahanmuuttopolitiikan täydelliselle epäonnistumiselle paitsi Suomessa myös laajemmin koko Euroopassa?

Katsotaan Suomea: Jos mennään vaikka seksuaalirikostilastoihin, siellä korostuvat yliedustuksella tietyt maahanmuuttajaryhmät ja tietyt kansalaisuudet — hiljaisuus korvia huumaavaa vasemmistolta. Heille he ovat hädänalaisia, erittäin hädänalaisia, jotka nyt vain sattuvat tekemään rikoksia, mutta kyllähän suomalaisetkin tekevät rikoksia. Tämä on vihervasemmiston tekosyy raahata lisää näitä rikoksentekijöitä tähän maahan. Tukiriippuvuus: toimeentulotuessa pääkaupunkiseudulla noin puolet maahanmuuttajataustaisia, vaikka heidän osuutensa väestöstä vielä toistaiseksi, onneksi, on matala. Ei minkään näköistä herätystä. Tämän jälkeen he tulevat syyttämään perussuomalaisia, että te leikkaatte kotoutumisesta. No, sitten kun me katsotaan, mitä siellä kotoutumiskursseilla tehdään, niin kerätään johonkin tulitikkuaskeihin jotain maasta löydettyjä lehtiä ja sammaleita. Silläkö ne maahanmuuttajat kotoutuvat ja tulevat tekemään töitä tänne? [Pia Sillanpää: No ei todellakaan!] Jos tämä on se kotoutumisteollisuuden kärkituote, että kerätään jotain marjoja ja risuja tulitikkuaskeihin [Jari Ronkainen: Käpylehmiä!] — ja käpylehmiä tehdään, uusi vientituote siitä — niin ei tämä maa tule ikinä nousemaan. Tuommoinen kotoutumisteollisuus pitää ajaa välittömästi alas.

Sen sijaan asetamme tiukat ehdot sille, kuka saa tulla tähän maahan, ja nyt jatkossa myös ennakkollisesti voidaan estää sekopäiden saapuminen maahan, mikä on erinomainen uudistus. Näitä maahanmuuttopolitiikan kiristyksiä tulee jatkaa vihervasemmiston ja laajasti opposition suuresta vastustuksesta huolimatta. Kiitos sisäministeri Rantaselle tästäkin uudistuksesta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Vigelius.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

21.00 **Joakim Vigelius ps:** Arvoisa puhemies! Hallitus on taas perussuomalaisten johdolla nopeuttamassa karkotuksia, mahdollistamassa sen, että rikollisia ja laittomasti maassa oleskelevia ihmisiä poistetaan maasta. Tällä hallituksen esityksellä esimerkiksi karkotuksesta valittaminen ei automaattisesti jatkossa enää estä maasta poistamista, ja tällä nopeutetaan tämän prosessin eli maasta poiston toteutumista. Jatkossa myöskin tämän maasta poistoa koskevan valitusprosessin aikana uuden oleskelulupahakemuksen jättäminen tämän karkotettavan toimesta lähtökohtaisesti hylätään, mikä sekin kuulostaa itsestäänselvältä muutokselta. Lisäksi myös vältetään tarve tällaisille moninkertaisille maastapoistamispäätöksille, eli että saman henkilön kohdalla on jouduttu käymään lukemattomat kerrat se rumba, että hänet tullaan maasta poistamaan. Eli täysin turhaa byrokraattista hallinnollista työtä on tehty samojen ihmisten kohdalla, kun yksi päätös olisi riittänyt.

Nämäkin itsestäänselvältä tuntuvat ja järkevät tiukennukset tähän meidän maastapoistamispolitiikkaan tulevat sen aiemman lainsäädännön päälle, jota tässä viimeisen parin vuoden aikana on täällä eduskunnassa jo saatu läpi.

Esimerkiksi mehän ollaan uudistettu juuri tätä pakenemisen vaaran arviointia: jos siis ihminen tietää, että hänellä ei ole lupaa olla maassa, ja viranomaiset ovat laittaneet vireille prosessit, että hänestä sitten päästäisiin eroon, lähetettäisiin takaisin kotimaahansa, niin tämän arviointia on tehostettu.

Me ollaan mahdollistettu säilöönotto helpommin kriteerein kuin mitä aiemmin on ollut mahdollista ja myös pidennetty säilöönoton enimmäiskestoja, mikä mahdollistaa juuri tällaisten Milan Jaffien kaltaisissa tapauksissa rikollisten kiinnioton, heidän ottamisensa säilöön ja sen odottamisen, milloin voidaan laittaa sitten lähtö lentokoneeseen ja palauttaa takaisin Bagdadiin, Mosuliin tai muualle.

Sen lisäksi myös tämän Milan Jaffin tapauksessa merkityksellistä oli yksi niistä kirityksistä, minkä vuosi pari sitten täällä säädimme, mikä koski nimenomaisesti karkotuksia ja maasta poistamisia sellaisen henkilön tapauksessa, joka on saanut Suomesta kansainvälistä suojelua, eli että joku on saapunut tänne turvapaikanhakijana, saanut turvapaikan ja sen jälkeen syyllistynyt esimerkiksi rikoksiin. Aiemmin tila on ollut Suomessa se, että vaikka hän olisi syyllistynyt rikoksiin ja vaikka hänet sinänsä pitäisi karkottaa ja kriteeritöt noin rikoslain puitteissa ja ulkomaalaislain puitteissa muuten täytyisivät, niin tämä kansainvälinen suojeluasema on estänyt tämän henkilön karkottamisen. Näin oli myös Milan Jaffin kohdalla, mutta niin vain lainsäädäntö muuttuu: kansainvälinen suojeluasema pystyttiin poistamaan ja rikollinen lopulta karkottamaan. Juuri näin tämän pitääkin mennä. [Miko Bergbom: Ulos lensi!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lehtinen.

21.03 **Rami Lehtinen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Hopsun puheenvuoro kirjoitti minut ottamaan tämän oman puheenvuoron ihan kommentoidakseni muutamaa siihen liittyvää asiaa.

Ensinnäkin ajatus siitä, että ikään kuin hallinto-oikeuksien kuorma tämän lainsäädännön myötä merkittävästi kasvaisi, on siinä mielessä mielestäni outo, että täällä on useita puheenvuoroja käytetty siitä, miten ollaan tässä valitusrumbassa ja tehdään toistuvia ja toistuvia uusia hakemuksia, joita ymmärtääkseni hallinto-oikeus joutuu pääosin monessa kohtaa käsittelemään. [Inka Hopsun välihuuto] Jos se nyt katkaistaan nopeasti, niin ymmärrän toki sen, että siinä vaiheessa tulee nopea paine sille hallinto-oikeudelle tehdä se

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

päätös, mikä saattaa sitten syrjäyttää muita juttuja, mutta pitkällä juoksulla väittäisin, että hallinto-oikeuksien käsittelemien juttujen määrä vähenee ennemmin kuin kasvaa, jos tämä kierre katkaistaan.

Samoin itseäni hämmentää, että aina kun puhutaan maahanmuuttajista ja Suomeen tulevista, niin on se oletama, että he ovat haavoittuvassa asemassa. Tässä lainsäädännössä ymmärtääkseni puhutaan muista kuin turvapaikanhakijoista eli siis vaikkapa ihmisistä, jotka ovat tulleet Suomeen työluvalla tai vaikkapa opiskelemaan. Jos heillä sitten edellytykset maassa olemiseen loppuvat elikkä lupa päättyy ja he eivät sitä uusi tai heille ei voida lupaa myöntää enää niillä perusteilla, niin mikä tekee heistä erityisen haavoittuvassa asemassa olevan ihmisen lähtökohtaisesti? Minun on vaikea sitä ymmärtää. Mutta se ajatusmaailma sekä vasemmistolla että vihreillä on, että kaikki maahanmuuttajat ovat lähtökohtaisesti aina haavoittuvassa asemassa. En ymmärrä, miksi. Itse asiassa samalla tavalla taitavat kyllä ajatella keskusta ja SDP:kin, kun miettii, että juuri työluvalla olevien — siis henkilöiden, jotka ovat tulleet Suomeen työluvalla tekemään pelkästään työtä ja luvan peruste on työ — pitäisi SDP:n ja keskustan mielestä, kun nämä sen työn menettävät, saada vähintään puoleksi vuodeksi jäädä Suomeen tuilla ja miettimään, että mitäs sitten elämässään tekisi. Ikään kuin samalla olettamuksella, että he ovat erityisen haavoittuvassa asemassa.

Sitten vielä se, että kun näitä säilöönottoaikoja myöskin tässä pidennetään samalla, niin sillä on myöskin merkittävä vaikutus siihen, että niitä karkotuksia voidaan toteuttaa ja että se prosessin kesto ei estä sen karkotuksen loppuun saattamista.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lyly.

21.05 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Kun tässä tuli äsken maininta siitä puolesta vuodesta, niin vain toteaisin siihen, että täällä suomalaisetkaan eivät työllisty puolessa vuodessa tai kolmessa kuukaudessa, ja sen takia puhuttiin siitä puolesta vuodesta. Kun he ovat jo tänne kotoutuneet ja täällä töissä, niin olisi hyvä, että se aika olisi vähän pitempi kuin kolme kuukautta. Nykyisessä työttömyystilanteessa sen varmaan kaikki ymmärtävät, että se tilanne on tällainen.

Ensinnäkin tämän lakiesityksen semmoiset asiat, joissa nopeutetaan ja sujuvoitetaan näitä täytäntöönpanoja, ovat ihan hyviä asioita, mutta joka kerta pitäisi varmistaa tämän oikeusturvan toteutuminen, ja se on tässä tärkeätä huomioida. Myös tärkeätä on se, että näitten kolmannen maiden kansalaisten, jotka tulevat tänne ja jotka aiheuttavat vakavan uhan yhteiselle järjestykselle ja kansalliselle turvallisuudelle, pääsyn epääminen tänne on hyvä esitys tässä kokonaisuudessa.

Arvoisa rouva puhemies! Kun kiinnostaa tätä lakiesitystä aina seurata ja sitä, kuinka isoista määristä tässä nyt puhutaan, niin tästä kokonaisuudesta, kun tässä laissa nyt puhutaan muissa kuin turvapaikka-asioissa tehtävien karkottamisten osalta. Ensinnäkin täällä rajaviranomaiset epäävät tänne pääsyä kyllä kohtuullisen paljon, myös maahanmuuttoviranomaiset, mutta sitten se varsinainen kysymys: kun Maahanmuuttovirastossa vuosina 2021—2024 tehtyjä karkottamispäätöksiä oli vuonna 2024 yhteensä 2 344, joista karkotetaan 1 965, ei karkoteta 317 ja raukeaa 62 — eli 2 344. Sitten mitkä ovat olleet täällä taustalla näitten 2 344:n osalta: luvaton oleskelu on ollut 2 135:ssä, rikokset 209:ssä, ja nämä suuruusluokat ovat pysyneet kohtuullisen samanlaisina, eli noin kymmenen prosenttia näistä on rikollisista syistä saanut karkotuspäätöksen, eli puhutaan tällaisesta osuudesta. Nämä luvut ovat merkittäviä, mutta suuruusluokka aina pitää muistaa näissä kokonaisuuk-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

sisä, ja siinä mielessä kun katsotaan, kuinka paljon nämä sitten rasittavat meidän hallinto-oikeuksia ja muita, niin se näkyy näissä luvuissa erittäin hyvin. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom.

21.08 **Miko Bergbom ps:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Lyhyesti käyn läpi, miksi täällä suunnalla suhtaudutaan ehkä hieman skeptisesti siihen, miten keskusta tulee toimimaan näissä maahanmuuton esityksissä eduskunnassa. Se ei ole ihan niin kuin tuulesta temmatua, vaan me voidaan käydä nyt sovinnon hengessä läpi tällä kaudella tehtyjä esityksiä ja sitä, miten keskusta on äänestänyt niissä. Tästähän me voidaan tavallaan vetää johtopäätöksiä siitä, minkälaista maahanmuuttopolitiikkaa keskusta harjoittaisi.

Hallitus korotti tänne maahan tulevalta työperäiseltä maahanmuuttajalta vaadittavaa palkkarajaa. Mitä teki keskusta? Vastusti sitä. Hallitus asetti työttömäksi jääneille maahanmuuttajille aikarajan, jonka jälkeen pitää poistua maasta — tavallisilla työntekijöillä kolme kuukautta, erityisasiantuntijoilla kuusi kuukautta. Mitä teki keskusta? Vastusti sitä. Hallitus esti sen, että turvapaikanhakijat eivät voi jäädä maahan niin sanotusti vaihtamalla kaistaa eli siirtymällä turvapaikkaprosessin puolelta esimerkiksi työperäiseksi maahanmuuttajaksi, tämä kaistanvaihto estettiin. [Inka Hopsun välihuuto] Keskusta vastusti tätä, koska keskusta haluaa, että turvapaikkajärjestelmää voidaan väärinkäyttää.

No, kun hallitus tiukensi kansalaisuuden ehtoja korottamalla vaadittua asumisaikaa ja poistettiin tällainen niin sanottu pakolaishuojennus, eli pakolaiset saivat helpommin Suomen kansalaisuuden — asumisaika oli vaaditusti lyhyempi, vuoden verran — niin mitä teki keskusta? Vastusti sitä. Hallitus asetti lukioihin ja amiksiin tuleville ulkomaalaisille lukukausimaksun, eli siis suomalainen veronmaksaja ei joudu kustantamaan sitä, kun me raahataan jostain kolmannesta maasta tänne opiskelijoita meidän toiselle asteelle, vaan jatkossa he maksavat itse. Kävikö tämä keskustalle? Ei tietenkään käynyt keskustalle. Ja kun hallitus alensi kotouttamiskorvauksia ja mahdollisti esimerkiksi sen, että tulkkauksen kuitukset voidaan jatkossa periä, niin mitäs keskustalla teki? Vastusti tätäkin muutosta. [Jari Ronkainen: No tietysti!]

Eli nyt, arvoisa rouva puhemies, esittelin tässä kuusi hallituksen järkevää maahanmuuttopolitiikan uudistusta, joita keskustalla on tällä kaudella vastustanut, ja tässä, hyvät keskustalaiset, on se syy, miksi täällä suhtaudutaan hieman skeptisesti siihen, mitä se teidän maahanmuuttopolitiikka tosiasiallisesti tarkoittaa, kun se ei ihan riitä, että te menette Facebookiin ja laitate peukun sille, että maahanmuuttajan pitää noudattaa lakia: yes! [Naurua] Hieno, että te olette kiristäneet linjaanne nytten näin vaalien alla. Sen pitää näkyä myös ihan niissä teoissa ja niissä esityksissä, mitä täällä sitten käsitellään. Jatkossa olisi kiva, että kun täällä kiristetään maahanmuuttopolitiikkaa, niin se nappi, mitä te painatte, olisi esityksen puolesta — ei ”ei” jokaiselle kiristykselle, joka parantaa Suomen turvallisuutta, parantaa suomalaisen maahanmuuttopolitiikan uskottavuutta ja parantaa suomalaisen veronmaksajan, suomalaisen ihmisen, turvallisuutta ja asemaa ja etenkin veronmaksajien oikeusturvaa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius.

21.12 **Joakim Vigelius ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Lyly SDP:stä puhui luvuista ja suuruusluokista. Toitte esille sen, että tosiaan meillä rikoksiin syyllistyneitä ulkomaalaisia

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

karkotetaan vuositasolla noin sadasta kolmeensataan henkilöä, ja luku on ollut jokseenkin kasvamaan päin tässä viime aikoina.

Itse en pidä tätä vähäpätöisenä lukuna. Luku voisi olla tietysti suurempikin, mutta kun ajatellaan sitä, että tällä hetkellä Suomen vankilat ovat täynnä, niissä on ylikapasiteettia olisiko 110 prosentin luokkaa tällä hetkellä, ja ajatellaan, että vankilaturvallisuuden kannalta se raja menee suunnilleen siinä 90 prosentin kapasiteetissa, niin meillä on vaarallisesa kunnossa meidän vankiloiden kapasiteetti tällä hetkellä. Vankipaikat ovat aivan täynnä, ja se aiheuttaa myös meidän vanginvartijoille todella suuria turvallisuusriskejä. Siihen pyritään puuttumaan, ja yksi keskeinen keino, millä siihen voidaan puuttua, on se, että me pyrittäisiin tyhjentämään vankiloita sellaisista vangeista, joiden ei ensinkään pitäisi istua täällä Suomessa. Meillä tällä hetkellä meidän vankilapopulaatiosta, siis meidän vangeista, ulkomaalaisia on noin 23 pinnaa, [Miko Bergbom: Järkyttävää!] siis noin keskimäärin semmoinen reilut 800 ulkomaalaista vankia istuu suomalaisessa vankilassa, vähän kuukaudesta riippuen, ja se on valtava määrä ihmisiä. Siis käytännössä, jos tästä porukasta suuri osa pystyttäisiin siirtämään omiin kotimaihinsa mielellään vankeuden aikana mutta viimeistään vankeuden jälkeen, olettaen, että heistä moni syyllistyy uusintarikollisuuteen, niin meillä itse asiassa vapautuisi vankilakapasiteettia. Me voitaisiin jopa päästä sinne turvallisen 90 pinnan kapasiteetin alle, mutta se vaatisi vain sitä, että me uskalletaan ensinnäkin edistää näitä vankien siirtoja toisiin EU-maihin ja myös täältä Suomesta ulos ja että me pyritään päästämään rikollisesta ulkomaisesta aineksesta eroon, eli että sitä ei ensinkään olisi Suomessa.

Etukäteen sitä voi olla pikkasen vaikea haravoida, kaikki rikolliset eivät näytä rikollisilta rajan yli astuessaan, mutta sen jälkeen, kun käy ilmi, että rikoksiin on syyllistytty ja meidän oikeusasteet ovat siitä tuominneet ihmisen, niin viimeistään siinä kohtaa pitäisi hälytyskellojen soida ja jokaisen miettiä, annetaanko me näiden ihmisten pyöriä täällä vai ei. Niistä rikoksiin syyllistyneistä, joita esitettiin karkotettavaksi vuonna 2022, 46 prosenttia sai päätöksen ”ei karkoteta”. Se on aika korkea lukema rikoksiin syyllistyneille ulkomaalaisille. Nämä ovat niitä lukemia, joista minä haluan päästä eroon, ja pikkuhiljaa ollaan päästy siihen suuntaan, kiitos niitten lakimuutosten, joita ollaan saatu läpi tässä salissa. Nyt sitä työtä pitää jatkaa, ja tämä hallituksen esitys on erinomainen askel siihen suuntaan.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Polvinen. — Teillä, edustaja Lyly, tulee tuolla puheenvuoro, niin nyt ei oteta tässä enää debattia.

21.15 Mikko Polvinen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain ja rikoslain osalta resonoi hyvin omaa mielipidettäni. Minä pidän tärkeänä, että maahanmuuton lieveilmiöille asetetaan selkeät rajat. Järjestelmän väärinkäytön ja vakavien rikosten on johdettava aina seuraamuksiin, kuten maasta poistamiseen. Ja kyllä maahanmuuton pohjaksi on tuotava osaamiseen perustuva pisteytysmalli, niin sanottu Suomen malli. Maahanmuuton tulee olla hallittua ja kohdistua osaamiseen. Kotoutumisen onnistuminen edellyttää Suomeen muuttavien sitoutumista maamme lakeihin ja tapoihin sekä yhteiskunnan avoimuutta. [Jari Ronkainen: Ihan perussuomalaista puhetta!]

Tämä on keskustan maahanmuuttopoliittisesta linjapaperista ”Keskiössä suomalaiset arvot ja pelisäännöt”, 8. päivä lokakuuta 2025. [Jari Ronkainen: Ei ole keskustan linja tuo vaan perussuomalaisten!] Tämä on, arvon perussuomalaiset, keskustan maahanmuuttopo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

liittinen linjapaperi ”Keskiössä suomalaiset arvot ja pelisäännöt”, kuten omissakin arvoisani. Tiukka maahanmuuttopolitiikka on järkevää. Pisteytysmalli on järkevä. Perussuomalaisilta odottaisin nyt niitä teidän mallejanne. Nimittäin näillä malleilla on lopun perin merkitystä siinä, minkälainen tämä systeeminen järjestelmä on.

Kun Suomeen tullaan työn perässä, niin silloin tullaan ikään kuin työhaastatteluun, pisteytykseen siitä, kuka siihen työhön parhaiten kykenee, ei siten, että tullaan maahan ja ruvetaan arpomaan, että minneköhän tässä mentäisiin, ja jos ei työpaikkaa löydy niin sen kun ollaan vaan ja vastustetaan sitten näitä poistomekanismeja. Keskustan linja on pisteytysmalli, jossa katsotaan tarkalleen, kuka siihen työhön parhaiten pystyy.

Lisäksi humanitäärinen maahanmuutto: Jossain määrin se on minulle ok. Kyllä meillä on vastuu maailmalle, mutta siinä on rajansa. Ja tällä hetkellä — jos vielä tähän työperäiseen menee — eivät työperäisen maahanmuuton tarpeet ole kovin suuret. Ne tarpeet ovat siellä valkokauluspuolella, missä sitä korkeata osaamista tarvitaan, mutta tällä hetkellä meillä on niin paljon työttömiä tämän hallituksen vuoksi, että ei täällä tätä työperäistä suoritusastan työntekijää kovin kummoisesti nyt tällä kertaa tarvita. Sen takia tämä pisteytysmalli toimii. Eli nyt on syytä pitää tämä tulijoitten määrä todella pienenä eikä ottaa maahanmuuttajia niin paljon kuin tämä hallitus esimerkiksi on nyt ottanut.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kettunen.

21.17 **Tuomas Kettunen kesk:** Kunnioitettu rouva puhemies! Kyllä se pitää paikkansa, mitä edustaja Polvinen tässä äsken toi esille ja mitä edustaja Ronkainen huusi, että tähän on niin kuin perussuomalainen linja. [Eduskunnasta: Se on perussuomalainen!] Kyllä se on keskustan maahanmuuttopolitiikan linjaa, [Jari Ronkainen: Tervetuloa perussuomalaisiin!] mitä äsken tuolta tuli esille. Siis Suomen Keskustan maahanmuuttopoliittinen linja ja viesti on — minä luen sen teille: ”Maahanmuuton vaikutuksista suomalaiseen yhteiskuntaan on pystyttävä keskustelemaan asiallisesti ihmisarvoa kunnioittaen. Avoin keskustelu onnistuu vain, jos maahanmuuttoa käsitellään avoimesti sen hyvine ja huonoine puolineen.”

Minusta tuntuu, että nyt perussuomalaisilla on vain ne huonot puolet esillä ja puhutaan vain ja ainoastaan tämmöisellä pelottelutaktiikalla, että kuinka maahanmuuttajat vievät suomalaisten työt. No, kuinka paljon on maahanmuuttajia tullut tämän hallituskauden aikana, kun te olette olleet hallitusvastuussa. Meillä on tällä hetkellä Euroopan pahin työttömyys tässä yhteiskunnassa. Siellä sosiaalisen median kanavissa — kun edustaja Bergbom toi tuossa esille, että kun mekin olemme Suomen Keskustassa alkaneet tekemään ihan tämmöisiä sosiaalisen median videoita, niin te olette tehneet myös niitä sosiaalisen median videoita, missä tuotte tämmöistä kuvaa esille, että maahanmuuttajat ovat nytten tuolla työttömyystilastoissa ja maahanmuuttajat ovat... [Miko Bergbom: Näin on!] — Kyllä. Mikä se teidän maahanmuuttopoliittinen linja sitten on, jos hätää kärsivästä maasta nimeltä Ukraina on tähän yhteiskuntaan tullut 80 000—90 000 ukrainalaista vuoden 2022 jälkeen? Kertokaa, edustaja Bergbom, kertokaa Suomen eduskunnalle, miten te suhtaudutte näihin ukrainalaisiin. [Miko Bergbom: Kehtaatte! Kehtaatte!] Tässä viimeisin tilasto on, että tämän vuoden huhtikuun tilaston mukaan meillä on vielä tässä yhteiskunnassa 48 000—50 000 ukrainalaista. Mikä on se viesti?

Rouva puhemies! Nyt täytyy kysyä perussuomalaisilta, kun te olette nyt kolme vuotta olleet hallitusvastuussa ja te olette tehneet, hei, te olette tehneet hyviä maahanmuuttopo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

liittisiä avauksia ja ne ovat tulleet ihan lakiesityksinä tänne ja näin. [Jari Ronkainen: Ja te olette vastustaneet kaikkia!] Mutta kysyn, kun täällä Suomen Keskustassa, minkä edustaja Polvinen totesi, meillä on ihan selvä linjaus, että ”maahanmuuton pohjaksi on luotava osaamiseen perustuva pisteytysmalli, niin sanottu Suomen malli. Maahanmuuton tulee olla hallittua ja kohdistua osaamiseen”, niin kysyn — kysyn, edustaja Bergbom, edustaja Vigelius, kun te olette tämän aihealueen osaajia, olen kuunnellut teidän osaavia puheenvuorojanne: Mikä on se teidän pisteytysmalli? Onko se näkynyt tässä hallituksessa hallitukseen liittyvissä hallituksen esityksissä, vai onko se tulossa? Oletteko tulossa Suomen Keskustan linjalle? [Jari Ronkainen: Ei sinne voi tulla!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Nyt ei oteta näitä debatteja kellekään, vaan kun teillä on kaikilla tuolla puheenvuoroja, niin otetaan niitä. — Edustaja Lyly.

21.20 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Vigelius kiinnitti minun puheenvuorooni huomiota. En vähätellyt sitä lukua siinä puheenvuorossa, vaan halusin näyttää sen suuruusluokan, kun täällä puhutaan asioista, että minkälaisista määristä puhutaan. Tarkkaan ottaen rikoksia tehneitä oli 180 vuonna 2021, 166 vuonna 2022, 233 vuonna 2023 ja 209 vuonna 2024. Eli ne ovat pysyneet siinä noin 200 ihmisen suuruusluokassa, ja se on se määrä, josta tässä on kysymys.

Edustaja Vigelius toi hyvin esiin sen, että vankipaikkamäärät ovat täynnä, niin kuin ne ovat, ja varmaan 110 prosenttia täyttöaste Suomen vankiloissa. Mutta se johtuu myöskin siitä, että Suomessa myöskin rikollisuus ja vankeusajat ja muut ovat kasvaneet. Se tarkoittaa sitä, että siellä vankipaikoissa on myös kotimaista perää olevia kohtuullisen paljon. Se määrä on jotain 4 000:n luokkaa, ja se on noussut tässä viime vuosina, sanotaan viimeisen viiden vuoden aikana, kohtuullisen paljon. Siellä on ulkomaalaisiakin, niin kuin tässä on hyvin tuotu esiin, että sekin porukka siellä tietenkin on. Mutta tämä on se määrä, mikä tässä on, ja tästähän nyt ei selviä, onko näistä 200:sta kaikki sellaisia, jotka olisivat Suomen vankiloissa sitten olleet vankipaikoilla.

Se, mitä halusin siinä sanoa ja yritin sanoa, on se, että nyt kun raukeamispäätöksillä tai sitten muilla syillä yritetään vetkuttaa sitä karkottamista, niin se tuottaa varmaan tänne oikeudenkäynteihin ja muihin asioita, jotka hidastavat niitä. Se määrä tulee siitä, ja sieltä tulee hallinnollista taakkaa tietyllä tavalla.

Arvoisa rouva puhemies! Sitten vielä tässä puhuttiin ulkomaalaisten työttömien määräästä. Meillä on viimeisimmät Kuntaliiton KEHA-keskuksen tekemät työttömyysturvallisuuden tilastot. Ulkomaalaistaustaisia työttömiä niitten tilastojen mukaan on noin 50 000 kaiken kaikkiaan, ja se määrä on kasvanut muutaman vuoden aikana sieltä noin 33 000—35 000:sta sinne 50 000:een. Se on se määrä, mikä ulkomaalaistaustaisia työttömiä Suomessa on. Merkittävä määrä, mutta se ei selitä kaikkea tätä korkeata työttömyyttä. Se selittää sen osittain. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius.

21.23 **Joakim Vigelius ps:** Arvoisa puhemies! En voi olla huvittumatta, kun keskusta arvostelee täällä joiltain osin maahanmuuttopolitiikkaa, mitä tämä hallitus harjoittaa. Haluan nyt muistuttaa, hyvä keskusta, että kun te puhutte tästä teidän maahanmuuttopoliitti-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

sesta linjapaperistanne, niin otanpa täältä nyt esiin sellaisen sitaatin, mikä siellä lukee. Kuunnelkaa, edustaja Kettunen, ja myös Polvinen: ”Keskusta ei hyväksy sitä, että tämän lisäksi Suomi on kääntänyt selkensä työ- ja opiskeluperäiselle maahanmuutolle.” [Miko Bergbom: Hurjaa!] Siis tämä lukee teidän maahanmuuttopoliittisessa linjapaperissanne, johon te viittasitte, mutta kyllä kiinnostaa, millä tavalla Suomi on kääntänyt selkensä opiskelijaperäiselle maahanmuutolle. Suomeen ei ole tietävästi koskaan tullut niin paljon opiskelijaperäistä maahanmuuttoa kuin tällä hetkellä, ja itse asiassa sen lainsäädännön vuoksi, minkä edustaja Kettunen oli hyväksymässä Marinin hallituksen kanssa vuonna 2022. Sen jälkeen Suomeen tuleva, käytännössä kolmansista maista Euroopan ulkopuolelta tuleva, ulkomainen opiskelijamaahanmuutto tuplaantui noin 6 000:sta vuositasolla nykyiseen noin 12 000:een vuodessa. [Jari Ronkainen: Aijajai!] Teidän tekemänne muutoksen myötä, edustaja Kettunen, te olitte hallituspuolue silloin.

Nyt kun te olette oppositiossa ja olette kiristävinänne maahanmuuttopolitiikkaa, niin te kuitenkin kerrotte, että ette hyväksy sitä, että opiskelijamaahanmuutolle on käännetty selkä. Onko tosiaan? Nimittäin nämä luvuthan eivät jää tähän, tähän 6 000:sta 12 000:een vuodessa. Sen lisäksi nämä opiskelijat tuovat — sen samaisen lainsäädännön myötä, minkä te olitte hyväksymässä Marinin hallituksessa — myös perheensä suoraan suomalaisten sosiaaliturvan piiriin. [Miko Bergbom: Leipäjonoihin!] Siis koskaan ei ole Suomeen tullut myöskään näin paljon perheitä, opiskelijoiden perheitä. Ja tiedättekö mitä? Kun te teette välikysymystä, lähinnä vasemmistopuolueissa, pienituloisuudesta, pienituloisuuden lisääntymisestä Suomessa, tiedättekö, mikä on eniten lisännyt pienituloisuutta Suomessa viimeisten vuosien aikana? [Jari Ronkainen: Maahanmuutto!] Maahanmuutto ja juuri se opiskelijamaahanmuutto ja heidän perheidensä tulo tänne Suomeen ovat lisänneet pienituloisuutta Suomessa, koska käytännössä liki jokainen ulkomaalainen maahanmuuttaja, joka tulee tänne opiskelemaan ja tuo perheensä siinä sivussa, on pienituloinen Suomessa sen jälkeen.

Jos te todella olette sitä mieltä, että Suomi on kääntänyt opiskelijaperäiselle maahanmuutolle selkensä, kun lainsäädäntö on tällä tolalla ja kun sitä nyt yritetään kiristää täällä hallituksessa, niin jäänpä mielenkiinnolla odottamaan, mitä keskusta aikoo tälle tehdä, jos te hallituksessa olette ensi kerralla. Nimittäin jos te lähdette tästä vielä tuplaamaan toisen kerran Suomeen ulkoa tullutta opiskelijamaahanmuuttoa, niin luvut alkavat olemaan sen verran suuria, että no, ehkä sillä sitten voidaan luoda Suomeen uutta nousua, mutta minä en siihen usko. Kelan tukia se kyllä tulee nostattamaan, mutta kaiketi sekin jotain työllistää.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom.

21.27 **Miko Bergbom ps:** Kunnioitettu rouva puhemies! Edustaja Kettunen, on hienoa, että haluatte väitellä, mutta toivon, että pitäytyisitte edes jollakin tavalla faktoissa. On suostaan häpeällistä teiltä, että te kehtaatte nostaa esiin ukrainalaiset, joita tämä hallitus on myös auttanut ja auttaa yhä edelleen. Paitsi että ukrainalaiset eivät ole turvapaikkaprosessin piirissä, he ovat tilapäisen suojelun piirissä, mitä tulee perussuomalaiseen maahanmuuttopolitiikkaan ja sen ydinajatteluun, se lähtee liikkeelle siitä, että avunannon pitää tapahtua lähialueilla. Meidän tehtävä ei ole pelastaa koko Lähi-itää, vaan lähialueilla. Keskustalle ehkä Lähi-itä on lähialue, perussuomalaisille ei. Eurooppa on Suomen lähialue. Ukraina kuuluu Eurooppaan, ja se on tällä hetkellä Venäjän hyökkäyssodan, bruttaalin hyökkäyssodan, kohteena, jota Suomi on halunnut auttaa. Nähdäkseni tässä salissa on val-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

linnut yksimielisyys. Paitsi että me olemme ottaneet vastaan naisia ja lapsia tilapäisen suojelun piiriin Suomeen me olemme auttaneet myös tukemalla Ukrainan puolustustaistelua Venäjän hyökkäyssodassa. Toivon, että tämä ei ole asia, mistä täällä halutaan väentää, kun siinä ei ole minkäänkokoista erimielisyyttä.

Mennään sitten eteenpäin teidän tarjoamaanne pisteytysmalliin. Olkaa hyvä ja kertokaa, edustaja Kettunen, meille kaikille, mitä se teidän pisteytysmallinne tarkoittaa muuta kuin otsikkotasolla. Millä ehdoilla teidän pisteytysmallissanne saa tulla Suomeen? Pitääkö teidän pisteytysmallissanne Suomeen tulevalle ihmisellä olla työpaikka, kun hän saapuu Suomeen, vai voiko hän tulla etsimään Suomeen työpaikkaa? Kertokaa se. Miten ne teidän pisteytysmallissanne tapahtuvat?

Perussuomalaiset ovat lähestyneet tätä siitä kulmasta, että EU- ja Eta-alueen ulkopuolisille työperäisille maahanmuuttajille pitää asettaa tiukempi tulo raja. Hallitushan asetti tämän 1 600 euron tulo rajan tai TESin minimitulo rajan, ja tämä ei kelpannut teille. Te äänestitte tätä vastaan, koska se oli teidän mielestänne liian tiukka. Se, mikä perussuomalainen linja, siis puhtaasti perussuomalainen linja, on, olisi se, että se hinattaisiin sinne mediaanitulojen tasolle, plus 3 000 euroon. Sitä te vastustatte. Tehän olette ajaneet saatavuusharkinnan poistoa, jolloin itse asiassa työnantaja Suomessa voisi hakea kolmansista maista työntekijän ennen kuin hän on tarkistanut, löytyisikö siihen tehtävään Suomesta työntekijää. Tämä on ollut teidän vaihtoehdossanne myös tällä kaudella. Älkää te tulko tänne selittämään, että perussuomalaisilla ei ole linjaa työperäisessä maahanmuutossa — on.

Mitä tulee humanitäärisen maahanmuuttoon, siinäkin teidän linjanne on vähän kyseenalainen. Mitä tarkoittaa, että kyllä Suomen pitää kantaa vastuu? No, esimerkiksi kun julistitte, kuinka teillä on tiukkaa paperia, niin hauska tilanne oli se, että täällä perussuomalaiset nauroivat ja itse asiassa vihreä edustajakin nauroi. Oikeastaan koko eduskunta nauraa teidän vaihtoehdollenne, koska kukaan ei ota sitä tosissaan. [Tuomas Kettunen: Ei täällä saa nauraa!] — No, ehkä keskustan vaihtoehdolle saa nauraa, olkaamme siitä yhtä mieltä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lehtinen.

21.30 Rami Lehtinen ps: Arvoisa rouva puhemies! Itse asiassa halusin tarttua tähän samaan asiaan, mitä edustaja Bergbom tuossa juuri aikaisemmin kertoi. Eli sitä, että ikään kuin tässä työttömyyden syntipukiksi jotenkin haluttaisiin kirjata ukrainalaiset, en kyllä halua allekirjoittaa. Toki heitä on Suomeen tullut, mutta juuri niin kuin sanottiin, tilapäisen oleskelun luvalla, joka poikkeaa merkittävästi kaikista muista lupatyypeistä ja malleista, joita perinteisesti meillä maahanmuutossa on ollut. Tämä malli muuttui Ukrainan sodan alkaessa, ja juuri niin kuin täällä sanottiin, Suomen pitääkin auttaa lähialueilla hädässä olevia ihmisiä ensisijaisesti. Juuri näin, tämä on se oikea malli. Ukrainalaisten osuus on siellä suuri mutta ei likimainkaan selitä koko 50 000:ta, taitaa olla jossain 13 000:n paikkeilla tällä hetkellä heidän työttömyyslukemansa.

Mutta sitten mitä tulee tähän opiskelija- ja perheenjäsenbisnekseen, jonka te loitte 22-vuoden muutoksella, niin se on kyllä hämmäntävä muutos. Kokonaisuutena tai muutenkin se keskustan ajatusmalli siitä, että opiskelijoita pitää tuoda Suomeen kolmansista maista lisää, niin ymmärrätekö te, mihin se johtaa?

Esimerkki: Kävin Hämeen ammattikorkeakoulussa vierailulla, enkä ihan tarkkoja lukuja muista, mutta olisiko ollut, että vuonna 2017 siellä oli alle 20 kansainvälistä opiskelijaa,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

viime vuonna 950. Mitä se tarkoittaa heillä? Se tarkoittaa heillä sitä, että kun nämä opiskelijat ovat huonolla kielitaidolla, vaikka heidän pitäisi osata suomen kieltä, niin heidän aikansa päivällä menee näiden kansainvälisten opiskelijoiden ohjaamiseen, mikä on johtanut siihen, että he ovat joutuneet laittamaan kotimaiset opiskelijat etäopintoihin, joka taas on johtanut siihen, mikä kuullaan kaikista yrityksistä, että suomalaiset opiskelijat eivät osaa mennessään töihin. No, eivät varmasti osaa, kun ei kukaan enää pysty opettamaan, kun aika menee ulkomaalaisten opettamiseen.

Tämä teidän mallinne johtaa myöskin siihen, että esimerkiksi Vaasaan yllättäen haki yhtäkkiä kokkikoulutukseen 2 000 nigerialaista yhden lukuvuoden aikana. Uskotteko aidosti, että heillä kaikilla oli vilpitön halua tulla opiskelemaan juuri kokiksi, juuri Vaasaan? Vai oliko maahantulon syy kenties jokin muu?

Kun te teette näitä opiskeluvetoisia malleja, niin minä toivon, että ymmärtäisitte myöskin sen, mikä vaikutus kokonaisuutena sillä on yhteiskuntaan. Se, että yksittäinen koulu saa siitä tuloja mutta koko muu Suomi maksaa, ei ole millään tavalla järkevää politiikkaa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius.

21.33 **Joakim Vigelius ps:** Arvoisa puhemies! En malta olla jatkamatta tästä keskustan maahanmuuttopaperista. [Tuomas Kettunen: Hyvä, jatkakaa vaan!] Se nostettiin pari kertaa esille, ja rupesin käymään oikein läpi vanhoja muistiinpanojani, että mitä minä olen tästä teidän paperistanne kirjoittanut. Kiinnitin huomiota, että täällä teidän paperissanne todettiin, että Suomi käyttää hyödyksi tässä pisteytysmallin käyttöönotossa Kanadan mallia, jota kehitettäisiin sitten Suomelle sopivaksi. Tämä on keskustan esitys.

Tästä Kanadan mallista on hyvä tietää se, että Kanada kyllä pisteyttää maahanmuuttajia, mutta samaan aikaan heillä on sen pisteytysjärjestelmän rinnalla aika massiivinen kanava humanitäarisille maahanmuuttajille. Siis Kanada pisteyttää maahanmuuttajia, mutta samaan aikaan sinne tulee semmoinen 40 000—50 000 kiintiöpakolaista joka vuosi. Sellainenkin voi olla se pisteytysmalli, jota keskusta esittää ja josta keskusta haluaa ottaa mallia. Mutta minä en kyllä halua ottaa — enkä usko, että suurin osa eduskunnastakaan olisi valmis ottamaan — 50 000:ta kiintiöpakolaista tai edes suhteutettuna meidän väkilukuumme samanlaisia määriä.

Päinvastoin, tämä hallitus on tehnyt toisenlaisen linjan: me olemme puolittaneet Suomen pakolaiskiintiön juuri siksi, että emme pidä kovin merkityksellisenä tai järkevänä Suomen kannalta tai tulijoiden kannalta, maailman kriisien ratkaisemisen kannalta, että ihmisiä siirretään kriisioloista täysin toisenlaiseen yhteiskuntaan, täysin toisenlaiseen kulttuuriin, tuhansien ja tuhansien kilometrien päähän, sen sijaan että heitä autettaisiin paljon halvemmalla, paljon tehokkaammin, paljon myös heille ystävällisemmin jossakin siellä turvallisella lähialueella. Sen pitäisi olla politiikan lähtökohta.

Sen lisäksi te toteatte, että Suomen työ- ja osaamisperusteisen nettomaahanmuuton tason on vastattava talouskasvun ja työmarkkinoiden muuttuvia tarpeita. Aiemmin teillä oli tavoite, oliko se 40 000 nettomaahanmuuttajaa, nyt se on häivytetty johonkin tällaiseen markkinoiden tarpeeseen viittaavaksi lauseeksi. Minua kiinnostaa, millaisen tarpeen keskusta arvioi tällä hetkellä työperäiselle ja osaamisperusteiselle maahanmuutolle. Onko se 50 000 vuodessa, 60 000 vuodessa? Kuka sen määrää? Onko se keskustan eduskuntaryhmä? Onko se maahanmuuttopoliittinen asiantuntija Könttä tai Kettunen? Onko se mahdol-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

lisesti EK, joka tavoittelee 50 000:ta maahanmuuttajaa nettona vuodessa, tarkoittaen, että heitä tulee bruttomääräisesti 60 000—65 000 joka vuosi.

Nämä ovat kysymyksiä, joihin tämä teidän maahanmuuttopoliittinen linjapaperinne ei valitettavasti vastaa, ja sen takia minun on hyvin vaikea arvioida, ja kyllä varmaan aika monen muunkin suomalaisen on vaikea arvioida, mikä tosiasiallisesti on se keskustan maahanmuuttolinja. Paljon on hienoja sanoja pisteytysmallista, mutta kukaan ei tiedä, paljonko pisteitä annetaan ja kuinka paljon ihmisiä tänne otetaan.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom.

21.36 **Miko Bergbom ps:** Arvoisa rouva puhemies! Muutama sana työperäisestä maahanmuutosta ja Suomen työttömyystilanteesta. Fakta on se, että Suomen työttömyystilanne on erittäin vaikea. [Naurua] — Ja se näyttää naurattavan täällä keskustan päässä, mikä ei tietenkään yllätä. Jostain syystä se on heille vitsin, performanssin ja poliittisen pelin paikka, vaikka se on vakava asia. Kun puhutaan työperäisestä maahanmuutosta, niin nähdäkseni Suomi ei tällä hetkellä tarvitse juurikaan työperäistä maahanmuuttoa matalapalkka-aloille. Ei tarvitse. Meillä on tässä maassa niin paljon työttömiä ihmisiä, että ensisijaisesti heidät pitää työllistää, ja näinhän täällä keskustakin puhuu, mutta satuimme muutama viikko sitten olemaan, muistaakseni edustaja Hopsukin oli paikalla, Elinkeinoelämän keskusliiton paneelissa, jossa juontaja kysyi, tarvitaanko Suomeen lisää työperäistä maahanmuuttoa. Kävimme asiasta käsiäänestyksen puolueiden välillä. Edustaja Hopsu nosti kätensä ylös: kyllä tarvitsemme, tuttua vihreätä linjaa. Näin teki myös edustaja Jokelainen vasemmistoliitosta: kyllä tarvitsemme. Mutta mitä teki keskusta? Mihin tikkatauluun tällä kertaa osui, kun oltiin Elinkeinoelämän keskusliiton vieraana? Käsi nousi ylös: Suomi tarvitsee lisää työperäistä maahanmuuttoa. Keskustan vaihtoehto. [Joakim Vigelius: Kuinka paljon?] — Ja tämä on kysymys: kuinka paljon? Itse asiassa, jos katsomme tällä kaudella julkaistua keskustan paperia, niin sieltähän pilkisti, pöljähti 40 000 nettomaahanmuuton taso. [Jari Ronkainen: Mitä ihmettä?] Näin on.

Eli vaikka Suomessa on yli 300 000 työtöntä ja keskusta esittää olevansa huolestunut asiasta, he ovat esittäneet yli 40 000:ta nettomaahanmuuttajaa vuosittain lisää tähän maahan yhdistettynä siihen, että he ovat vastustaneet hallituksen kiristyksiä maahanmuuttopolitiikkaan. Muun muassa se, että jos maahanmuuttaja jää työttömäksi, hänen pitää poistua maasta kolmen kuukauden jälkeen, ei käynyt keskustalle. Asetimme minimitulorajat maahan tuleville työperäisille maahanmuuttajille. Keskusta vastusti. Ja tämän lisäksi keskusta on vaihtoehdossaan mennyt vielä pidemmälle. He poistaisivat saatavuusharkinnan, joka siis tarkoittaa sitä, että Suomessa työnantajan, joka tarvitsee työntekijän, tällä hetkellä tarvitsee lähtökohtaisesti ensin katsoa, löytyisikö Suomesta suomalainen työtön tähän tehtävään, ja jos ei löydy, tämän jälkeen hän voi hakea maailmalta siihen työntekijän. Keskustan mielestä tämä on turhaa byrokratiaa. Nimittäin keskustan näkökulmasta työnantajan pitäisi heti saada hakea ahmed Afrikasta tähän paikkaan.

Tämä ei käy perussuomalaisille. Meidän vahtivuorolla saatavuusharkintaa ei pureta eikä tulla purkamaan. Päinvastoin maahantuloedellytyksiä on kiristetty, ja näin tullaan toimimaan silloin, kun perussuomalaiset ovat hallituksessa. Kukaan tässä maassa ei tiedä, mikälaista maahanmuuttopolitiikkaa tehdään silloin, kun keskusta on hallituksessa. Sen päättää aina joku muu puolue kuin keskusta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Polvinen.

21.39 **Mikko Polvinen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Vigelius toi äsken esille sen, että tässä Kanadan mallissa on näitä humanitäärisiä maahanmuuttajia niin paljon tulossa, että se on huono malli. Olen sitä mieltä, että nämä määrät kyllä kannattaa miettiä täällä Suomessa erikseen, mutta malli ei välttämättä ole niin huono.

Mallista hallintovaliokunta oli käynyt tekemässä tutustumismatkan Kanadaan, ja siitä on vuosi aikaa: ””Kyllä olen jyrkästi sitä mieltä, että näin tulisi toimia, ja tällaisista läntisistä sivistysmaista, kuten Kanada, on oikein hyvä ottaa mallia.” Näin ei ajattele vain Peltokangas. Kanadan malli on herättänyt mielenkiintoa suomalaispoliitikoissa. Osa eduskunnan hallintovaliokunnan jäsenistä kävi helmikuussa opintomatkalla Kanadassa, jossa yhtenä aiheena oli juuri maahanmuuttajien pisteyttäminen. Matkalle osallistunut Peltokangas sanoo, että kanadalaisviranomaiset kehuivat mallia toimivaksi.” Kanadaanhan on hyvin tervetullut sellainen henkilö, jolle on tarjota työpaikka ja joka pisteytyksen täyttää, ”ja tähän totta kai tulisi olla mielestäni periaatteena ihan kaikkialla.” Elikkä perussuomalainen hallintovaliokunnan puheenjohtaja on tämän Kanadan mallin kannalla, niin nyt tässä on ristiriita Vigeliuksen ja hallintovaliokunnan puheenjohtajan välillä siinä, onko tämä Kanadan malli hyvä vai huono, joten perussuomalaisten on varmaan hyvä ruveta päättämään porukassa, kumpi tässä nyt on tärkeämmässä roolissa, hallintovaliokunnan puheenjohtaja vai edustaja Vigelius, tämän Kanadan mallin hyvyden ja huonouden osalta.

Lähtökohtahan tässä pisteytyksessä on ollut se, että on pisteytysmalli, jossa pisteytetään sopivimmat työtehtäviin tulevat maahanmuuttajat ja valitaan sieltä parhaat, ja ne määrät katsotaan erikseen tilanteen tullen. Maat päättävät toki sen, onko humanitäärisen maahanmuuton kiintiö miten suuri ja työperäisen maahanmuuton tarve miten suuri. Tällä hetkellä Suomessa isoja maahanmuuton tarpeita ei työperäiselle puolelle ole, mutta tämä, että kun perussuomalaisilla on tällaisia heittoja, että toiset toista ja toiset toista Kanadan mallista, niin kyllä olisi melkein hyvä tehdä suomennos siitä, mitä mieltä siellä lopulta ollaankaan. [Tuomas Kettunen: Edustaja Vigelius vastaa!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius.

21.42 **Joakim Vigelius ps:** Arvoisa puhemies! — Edustaja Vigelius vastaa, kuten edustaja Kettunen toivoo. — Tehdään se suomennos.

Kanadan mallissa hyvää on se, että ihmisiä uskalletaan pisteyttää. Ylipäätään pisteytysmallissa maahanmuuttopolitiikassa on erityisen hyvää se, että uskalletaan sanoa ääneen, että meidän tulee tarkastella maahanmuuttoa laadullisena asiana, ei pelkästään määrällisenä. [Tuomas Kettunen: Keskustan linja!] — Tämä on hyvä asia, ja jos keskusta on samalla linjalla, niin se on oikein mainio asia. — Se keskeinen ero siinä, miten me näemme maahanmuuttopolitiikan, on se, että kun te puhutte tästä teidän pisteytysmallista, niin te ette kerro, mitä kaikkea te haluatte pisteyttää, kuinka paljon ja kuinka kireiksi te haluatte ehdot laittaa, [Miko Bergbom: Tätä kysyin!] koska kun tällä hallituskaudella on tehty suomalaisen maahanmuuttopolitiikkaan tiukennuksia nimenomaan työperäisen, opiskeluperäisen ja perheen yhdistämisperäisen maahanmuuton osalta, niin keskusta on aika johdonmukaisesti äänestänyt näitä tiukennuksia vastaan. Eli se, että te otatte käyttöön pisteytysjärjestelmän, ei vielä kerro mitään. Te saatatte antaa pisteitä hyvin hövelin ehdoin työperäiselle tu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

lijalle, opiskelijaperäiselle tulijalle, perheen perässä tulevalle tai jopa humanitääriselle tulijalle, jos heitä pisteytettäisiin.

Kanadan mallissa näitä ei pisteytetä, vaan erillinen linja kulkee käytännössä kiintiöpakolaisille, ja kiintiöpakolaisia Kanada ottaa hyvin runsaasti, käytännössä kymmeniätuhansia joka vuosi. Eli Kanadan mallissa on hyviä asioita juuri se, että maahanmuuttoa käsitellään laadullisena asiana, mutta siellä on myös huonouksia, kuten se, että siinä rinnalla ylläpidetään hyvin mittavaa humanitääristä maahanmuuttoa. Tämä on myös keskeinen ero perussuomalaisen ja keskustan välillä. Teidän linjapaperissanne — tässä maahanmuuttopoliittisessa linjapaperissakin — todetaan, että te ette lakkauttais kiintiöpakolaisjärjestelmää. [Miko Bergbom: Oho!] Te ottaisitte edelleen kiintiöpakolaisia Suomeen. Sen sijaan perussuomalaisten linja on se, että me otamme nolla kiintiöpakolaista. Me haluaisimme myös nolla turvapaikanhakijaa Suomeen, ja perussuomalaisilla on hyvin johdonmukainen linja siihen, että humanitäärisen maahanmuuton suhteen tulisi toimia tällä tavalla, kun tulijat ovat esimerkiksi Afrikasta, Lähi-idästä, jostain muualta kaukaa kuin meidän lähialueiltamme.

Sen sijaan työperäisen maahanmuuton, opiskelijaperäisen maahanmuuton ja perheenyhdistämisperustaisen maahanmuuton puolella olisi kyllä Suomessakin paljon erilaisia laadullisia kriteereitä vielä kiristettävänä. Se voidaan tehdä pisteytysmallilla, tai se voidaan tehdä ihan normaalin lainsäädännön puitteissa, kuten tähänkin asti. Ei se pisteytysmalli tuo siihen juuri mitään muuta uutta kuin sen, että ehkä voi olla sitten keskustalaisille helpompaa äänestää kiristysten puolesta. Mutta kun tämä sali on aivan normaalin lainsäädännön puitteissa ihan ilman mitään pisteytyksiäkään kiristänyt työperäistä maahanmuuttoa, opiskeluperäistä maahanmuuttoa ja perheenyhdistämisperusteista maahanmuuttoa, niin te olette äänestäneet näitä kiristyksiä vastaan, joten kertokaa minulle, keskusta, mitä se muuttaa, että te muutatte järjestelmän pisteytysmalliseksi, jos te ette kiristyksiä kannata ihan tällaisen normaalin lainsäädännökään puitteissa? [Miko Bergbom: Kertokaa!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lyly.

21.45 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä pisteytys on yksi Kanadan malleista, joilla maahanmuuttoa sinne tulee. Sinne on monenlaisia tapoja tulla, niin kuin Suomeenkin: meillä on työperäistä, ja meillä on opiskeluperäistä ja perheenyhdistämistä ja on kiintiöpakolaisia. Nämä kaikki tavat menevät tässä aika herttaisesti sekaisin aina välillä, ja niillä on kaikilla oma merkityksensä.

Niitten määrät aina pitää muistaa, kun tätä katsotaan, ja siinä mielessä ihan suoraan mistään ulkomaista ei voida ottaa mallia. Meillä on ihan omintakeinen malli, ja mielestäni ja meidän mielestä siihen kuuluu se, että meillä on saatavuusharkinta täällä tietyissä ammateissa. Sen pitää jatkossakin säilyä, ja se on semmoinen kokonaisuus. Nyt voi tietenkin sanoa, niin kuin tässäkin on aikaisemmin tullut esille, että nyt meillä on 350 000 työtöntä työnhakijaa ja sitten meillä on erilaisissa palveluissa noin 80 000, eli käytännössä meillä on 430 000 työtöntä työnhakijaa täällä Suomessa. Tällä hetkellä me emme tarvitse työperäistä maahanmuuttoa juurikaan, vaan sitten ehkä jatkossa, kun tämä oma työttömyys tästä sulaa, me tarvitaan joka tapauksessa maahanmuuttoa, koska tämä huoltosuhde ja muu pitää hoitaa, ja sitten niihin ammatteihin, joissa meillä ei itsellä ole niin paljon osaamista, me tarvitsemme ammattilaisia. Eli tätä tilannetta pitää katsoa vähän kiihkottomammin ja sitä, miten tätä pitää miettiä. — Kiitoksia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Edustaja Kettunen.

21.47 **Tuomas Kettunen kesk:** Rouva puhemies! Todellakin tätä asiaa pitää katsoa kiihkottomasti, mutta tämä on ollut ihan hyvä keskustelu, ja tässä on tullut vähän linjaeroja perussuomalaisienkin sisällä. Edustaja Vigeliukselle ei käy tämä Kanadan malli, ja edustaja Peltokankaalle tämä Kanadan malli käy, mutta Suomen Keskusta on puhunut Suomen mallista tähän pisteytysmalliin liittyen. Eli maahanmuuton pohjaksi on luotava osaamiseen perustuva pisteytysmalli, niin sanottu Suomen malli. Eli maahanmuuton tulee olla hallittua ja kohdistua osaamiseen. Tämä on se Suomen Keskustan linja, ja mukava kuulla, että osa perussuomalaisista on tulossa tälle keskustan linjalle, mutta kaikki eivät ole tulossa. Tämä on ihan mielenkiintoista ollut kuulla tämän keskustelun myötä.

Vielä tästä keskustan linjasta: Edustaja Bergbom toi esille, että keskusta on asettanut 40 000 maahantulijan tavoitteen. Se ei ole tässä meidän linjapaperissa. Katsokaa vielä tarkalleen. Minun piti käydä vielä lävitse, mistä te olette sen luvun 40 000 saaneet, [Miko Bergbom: Teidän paperista!] ja kyllä, siellä meidän paperissa on 40 000 lukuna, mutta se on, että tähän maahan syntyy 40 000 lasta vuosittain, mikä on historian alhaisin syntyvyys sitten 1800-luvun. Elikkä edustaja Bergbom, katsokaa vielä se Suomen Keskustan maahanmuuttopoliittinen linjapaperi. Siellä ei ole mitään lukua, että 40 000 maahanmuuttajaa. Katsokaa vielä ja tulkaa vasta sitten todentamaan meille, oliko se oikein vai väärin. Vielä kertaalleen: se 40 000 on siellä paperissa, mutta lukuna, että tähän maahan syntyy vuosittain 40 000 lasta.

No, sitten vielä tähän keskustan maahanmuuttopoliittiseen linjaan: Suomen Keskusta pitää tärkeänä, että maahanmuuton lieveilmiöille asetetaan selkeät rajat. Järjestelmän väärinkäytön ja vakavien rikosten on johdettava aina seuraamuksiin, kuten maasta poistamiseen. Suomen Keskusta on valmis avaamaan nopean polun yhteiskunnan täysivaltaisiksi jäseniksi niille maahanmuuttajille, jotka noudattavat suomalaisen yhteiskunnan arvoja ja pelisääntöjä. Tämähän on ollut kautta historian, kuka tähän maahan on tullut työtä tekemään, omistautunut tämän maan arvoille ja noudattamaan niitä lakeja, että se ei ole kyllä keneltäkään pois.

Rouva puhemies! Tämä on ollut mielenkiintoista keskustelua, ja omalta osaltani tämä on minun viimeinen puheenvuoroni tähän keskusteluun.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius.

21.49 **Joakim Vigelius ps:** Arvoisa puhemies! Pläräsin tässä nyt näitä papereita läpi. Kun te, edustaja Kettunen, puhutte siitä 40 000:sta, niin onko teiltä nyt unohtunut se keskustan vaihtoehto Suomelle vuodelle 2025, siis vuoden 2025 budjetiksi? Haluatteko, että luen täältä sanatarkkoja sitaatteja? [Tuomas Kettunen: Lukekaa!] — Hyvä, pyynnöstänne luen. — ”Keskustan vaihtoehto Suomelle: Keskustan vaihtoehto Orpon hallituksen politiikalle ja vuoden 2025 budjetiksi.” Täällä on ensimmäisenä otsikko numero 7: ”40 000 uutta työntekijää Suomeen vuosittain.” Sen alla lukee: ”Pysäytetään huoltosuhteen heikkeneminen nostamalla nettomaahanmuutto 40 000 henkeen vuosittain.” Sen lisäksi todetaan ihan toisessa kohtaa vielä erikseen: ”Huoltosuhteen heikkeneminen voidaan pysäyttää, kun Suomeen tulee 40 000 nettomaahanmuuttajaa vuosittain.” Tämä oli teidän vaihtoehtonne käytännössä vielä muutama kuukausi sitten, vuoden 2025 puolella. Tämä oli teidän vaihtoehtonne Suomen hallituksen politiikaksi vielä neljä kuukautta sitten, edustaja Kettunen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

Onko se nyt unohtunut? 40 000 vuosittain. Ja kun tässä toveri Bergbom vieressä viittaa 40 000:een, niin te olette ihan ymmällänne, että mistä tällainen luku on oikein voinut tulla. [Naurua] Sieltä teidän papereistannehan se tuli. No, vitsailu sikseen.

On hienoa, jos linja muuttuu, mutta minä en usko linjan muutokseen, joka tapahtuu näin nopeasti. Jos yhtenä vuonna on sanonut, että 40 000 nettona pitää ottaa sisään, ja seuraavana vuonna se luku on hävinnyt papereista mutta edelleen hämmäisesti puhutaan siitä, että me olemme kääntäneet selkämme työ- ja opiskeluperäiselle maahanmuutolle, vaikka ne ovat ennätyslukemissa olleet tässä viimeiset vuodet, niin en minä usko, että teillä on tapahtunut mitään perussuomalaistumista. [Tuomas Kettunen: Ei! — Naurua] Päinvastoin tuntuu, että mitä enemmän olette olleet vasemmiston kanssa hallituksessa viime kaudella lisäämässä maahanmuuttoa Suomeen, sitä enemmän olette nyt oppositiossa vasemmiston kanssa haikailemassa edelleen lisää maahanmuuttoa Suomeen.

Haluan muistuttaa vielä siitä, että massiivinen työperäinen maahanmuutto aiheuttaa ongelmia meidän työmarkkinoilla. Massiivinen opiskelijaperäinen maahanmuutto ja sen mukana tuleva perheperustainen maahanmuutto ovat lisänneet merkittävästi pienituloisuutta Suomessa. Ja suomalaista työttömyyttä tällä hetkellä paisuttavat aika paljon myös ne kymmenentuhannet ulkomaalaiset, jotka ovat aktiivisesti työttöminä, ja sitten vielä se toinen mokoma, joka on aktivointipalveluiden piirissä — kymmeniätuhansia ihmisiä, lähemmäs satatuhatta, kokonaisuudessaan laajan työttömyysasteen alla. Nämä ovat ongelmia, joihin kannattaa puuttua, ja maahanmuuttopolitiikka on yksi keino siihen. Keskusta, ottakaa meiltä mallia.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kuten muistatte, tämä aikaraja tulee kohta täyteen tässä, ja täällä on aika pitkä lista vielä, mutta ei se tarkoita sitä, että tarvitsisi... Kaikki loput siirtyvät sitten huomiseksi illalle. — Seuraavaksi Bergbom.

21.53 Miko Bergbom ps: Arvoisa rouva puhemies! Pahoittelen tätä, mutta en voi olla vastaamatta edustaja Kettusen esittämiin väitteisiin. Toki edustaja Vigelius toi ne ansiokkaasti esille, mutta koen suorat syytökset, ja niihin on vastattava. — Lyhyesti totean, että edustaja Kettunen, arvostaisin teidän puolueenne vaihtoehtoja, jos ne olisivat johdonmukaisia ja uskottavia. Sitä ne ovat demareilla. Demarit esittävät johdonmukaisesti korkeampia veroja. Se on uskottava poliittinen vaihtoehto. Vihreillä on selkeä maahanmuuttopolitiittinen ja ilmastopoliittinen tavoite. Se on uskottava vaihtoehto. Teillä se pyörii kuin jojo ympyrää vuodesta toiseen. Kukaan ei tiedä, milloin tulee tyhjää paperia, milloin 40 000 maahanmuuttajaa, milloin tiukkaa maahanmuuttopolitiikkaa peukun perässä Facebookissa. Luen nyt teidän viime vuonna voimassa olleen vaihtoehdon: ”40 000 uutta työntekijää Suomeen vuosittain: Toivotetaan ahkerat ja työintoiset maahanmuuttajat tervetulleiksi Suomeen ja pysäytetään huoltosuhteen heikkeneminen nostamalla nettomaahanmuutto 40 000 henkeen vuosittain.” Tämä on keskustan vuoden 2025 vaihtoehto. Nyt on vuoden 2026 huhtikuu. Siitä on vähän reilu neljä kuukautta, kun tuo paperi oli voimassa. Niin että ette te voi vakavalla naamalla väittää, että teidän papereissanne ei ole ollut 40 000 maahanmuuttajaa vuodessa Suomeen. Se on ollut voimassa tällä kaudella, viime vuonna. [Tuomas Kettunen: Ei ole uusimmassa paperissa!] — Ai niin, uusimmat. Mitähän ensi vuonna on luvassa? 100 000 uutta maahanmuuttajaa joka vuosi? — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Polvinen.

21.54 **Mikko Polvinen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Keskustan 40 000:sta siinä paperissa täytyy sanoa, että näitä maahanmuuttolukuja tai tavoitteita asetetaan sen pohjalta, mitä hallituksen työllistämistavoitteet ovat, ja sinne voi tulla 40 000 ja sitten huomataan, että eihän tämä Suomen hallitus saanut niitä työpaikkoja aikaiseksi, ja sitten tulee näitä työttömiä. Meillä on nyt Suomessa paljon työttömiä. 40 000 maahanmuuttajaa on todella paljon tilanteessa, jossa on näin paljon työttömiä. [Miko Bergbom: Kuuleeko Kettunen?] Viime vuonna Suomeen tuli perussuomalaisten imurin kautta 50 060 maahanmuuttajaa — [Naurua perussuomalaisten ryhmästä] yli 10 000 enemmän kuin keskustan 40 000. Miten tämä on mahdollista? Minua kiinnostaa kuulla perussuomalaisten selvitys siitä, että se keskustan estimaatti eli arvio siitä, että hallituksen työllistämispolitiikka tarvitsee heidän kertomansa mukaan täällä työntekijöitä, ei pidäkään paikkaansa. Ei tulekaan niitä työpaikkoja, mutta tämä imuri toimii.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Seuraavaksi edustaja Hopsu.

21.56 **Inka Hopsu vihr:** Arvoisa puhemies! Ajattelin tähän loppuun nostaa näitä lukuja muualtakin kuin keskustan ohjelmasta. Täällä EK sanoo, että tavoitteena on sen mukaan vähintään 45 000 työperäisen nettomaahanmuuttajan vuositaso, ja tässä on Ilkka Oksalan perusteita: ”Väestökehitys ja huoltosuhde heikkenivät nopeasti, koska syntyvyys on laskussa. Yrityksissä on suurta huolta, miten osaavaa työvoimaa on saatavilla, kun nousukausi alkaa. Työhön johtavan maahanmuuton lisääminen ja maahanmuuttajien kotouttaminen ovat yksi ensi vaalikauden tärkeimmistä toimista”, toteaa EK:n johtaja.

Sitten Etlan lukuja: Etlan tutkimuksen mukaan työikäisen väestön vakauttaminen vaatisi noin 44 000 hengen vuotuista nettomaahanmuuttoa, mikä on selvästi enemmän kuin nykytaso. Tässä on näitä Etlan perusteita: ikääntyminen heikentää talouden kasvua sekä työvoiman määrän vähenemisen että tuottavuuskehityksen hidastumisen kautta. Suomalaisen ja kansainvälisen tutkimuksen mukaan suurin osa ikääntymisen vaikutuksesta syntyy nimenomaan tuottavuuden heikkenemisestä, kun työvoima siirtyy matalan tuottavuuden aloille ja uutta teknologiaa omaksutaan aiempaa hitaammin. Maahanmuutto ei voi ratkaista koko ikääntymisestä aiheutuvaa taloudellista haastetta, mutta sen on oltava osa ratkaisua.

Eli täällä on varsin selkeitä perusteita siihen, että jos haluamme tätä Suomen taloutta vahvistaa, niin meidän on tämä meidän ikääntyminen otettava vakavasti, myös maahanmuuttajien tänne tulo ja täällä se kotoutuminen, koulutuksen saaminen ja työllistyminen. Tällainen syyttelevä keskustelu ei Suomea kyllä nousuun saa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius.

21.58 **Joakim Vigelius ps:** Arvoisa puhemies! Itse ajattelen, että politiikassa on tärkeää puhua paitsi omista vaihtoehtoista myös siitä, mitä muiden toteuttamat vaihtoehdot ovat aiheuttaneet. Meidän pitää tunnistaa syy-seuraussuhteita, meidän pitää tunnistaa aiempia virheitä ja ottaa niistä myös opiksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2026 vp

Edustaja Polvinen ehti jo lähteä salista, mutta totean hänelle, että kun hän puhuu siitä maahanmuuttoimurista, niin Suomeen saapui ennätysellisen paljon maahanmuuttajia sen lainsäädännön puitteissa, jonka keskusta oli hyväksynyt viime hallituksessa ja jonka tämä hallitus peri. Siis vuonna 2023 — kun tämä hallitus ei ollut tehnyt vielä yhtäkään uutta lainsäädäntötiukennusta maahanmuuttopolitiikkaan, koska aloitimme vasta kesällä — Suomeen saapui nettona 58 000 maahanmuuttoa. Sen jälkeen se tippui seuraavalle vuodelle 10 000:lla nettomääräisesti, siis 47 000:een, ja nyt se on tippunut taas yli 10 000:lla nettomääräisesti 35 000:een. Eli Suomessa tällä hetkellä nettomaahanmuutto on aika merkittävässä laskussa. Sitä selittää osin se, että tämä meidän nettomaahanmuuton määrä oli hyvin korkealla tasolla. Koskaan Suomeen ei ole kohdistunut näin paljon maahanmuuttoa, ja se johtui pitkälti paitsi Ukrainan sodan tilanteesta myös siitä, että nimenomaisesti Marinin hallituksessa — jossa keskusta oli toiseksi suurimpana puolueena, valtiovarainministeripuolueena — helpotettiin merkittävästi opiskelijamaahanmuuttoa ja perheen yhdistämismaahanmuuttoa. Sen seurauksena tuplaantui sekä opiskelijoiden tulo että perheiden tulo, ja suuri osa heistä päätyi sekä pienituloisiksi että Kelan palveluiden piiriin.

No, nyt tätä ongelmaa on pyritty paikkaamaan työperäisen maahanmuuton puolella, opiskeluperäisen maahanmuuton puolella, perheen yhdistämisten puolella ja erityisesti humanitäärisen maahanmuuton puolella. Aikaa tämä tulee viemään, mutta voitte olla varmoja, että ilman perussuomalaista maahanmuuttopolitiikkaa nämä luvut eivät olisi laskussa, vaan ne olisivat nousussa. [Tuomas Kettusen välihuuto] — Erityisesti ottaen huomioon, Edustaja Kettunen, sen teidän 40 000 nettomaahanmuuttajan tason, josta te haaveilitte vielä vuodelle 2025: tämä hallitus alitti sen. Ei tullut 40 000:ta nettona, tuli alle sen. Eli teidän politiikkanne tavoitteeseen tämä hallitus ei yltänyt, mutta näin maahanmuuttopolitiikan saralla se on hyvä asia. [Tuomas Kettunen: Maahanmuuttoimuri on ollut käynnissä tällä hallituskaudella!]

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.